

IZVEŠTAJ O ODRŽIVOSTI ZA 2024.

Sadržaj

Tabele

Tabela 1 - Izloženost ESG rizicima	8
Tabela 2 - Materijalne ESG teme i doprinos UN ciljevima održivog razvoja	12
Tabela 3 - Izvori i obračun direktnih i indirektnih emisija	15
Tabela 4 - Struktura ukupnih GHG emisija prema Scope 1 i Scope 2 u 2023. i 2024. godini	17
Tabela 5 - Ukupne Scope 1 emisije u 2023. i 2024. godini	19
Tabela 6 - Ukupne Scope 2 emisije tokom 2023. i 2024. godine	20
Tabela 7 - Scope 3 emisije za kupljenu robu i usluge	21
Tabela 8 - Scope 3 emisije za investicije u opremu	21
Tabela 9 - Scope 3 emisije za uzvodni transport i distribuciju	22
Tabela 10 - Scope 3 emisije za otpad	22
Tabela 11 - Scope 3 emisije za putovanje zaposlenih na posao	23
Tabela 12 - Emisije zagađujućih materija u atmosferu – Uporedni prikaz za 2023. i 2024. godinu	24
Tabela 13 - Uporedna analiza generisanog neopasnog otpada za 2023. i 2024. godinu	28

Grafici

Grafik 1 – Ukupna potrošnja neobnovljive vrste goriva u 2023. i 2024. godini	14
Grafik 2 – Ukupna potrošnja električne energije u 2023. i 2024. godini	14
Grafik 3 - Ukupne emisije Scope 1 i Scope 2 u 2023. i 2024. godini	18
Grafik 4 - Struktura Scope 1 emisija u 2024. godini	19
Grafik 5 - Struktura Scope 1 emisija u 2023. godini	19
Grafik 6 - Struktura Scope 3 emisija u 2023. godini	24
Grafik 7 - Ukupna količina generisanog opasnog otpada tokom 2023. i 2024. godine	29
Grafik 8 - Ukupna količina generisanog neopasnog otpada tokom 2023. i 2024. godine	29
Grafik 9 - Ukupna količina ponovo iskorišćenog otpada u sopstvenoj proizvodnji za 2023. i 2024. godinu	30
Grafik 10 – Ukupna godišnja potrošnja vode tokom 2023. i 2024. godine	31
Grafik 11 – Ukupna godišnja količina generisanih otpadnih voda u 2023. i 2024. godini	31
Grafik 12 - Broj povreda na radu u 2023. i 2024. godini	35
Grafik 13 – Polna struktura zaposlenih na rukovodećim pozicijama u 2024. godini	36
Grafik 14 – Starosna struktura zaposlenih na rukovodećim pozicijama u 2024. godini	36
Grafik 15 - Ukupan broj zaposlenih u 2023. i 2024. godini	36
Grafik 16 - Polna struktura zaposlenih u 2023. i 2024. godini	37
Grafik 17 - Starosna struktura zaposlenih u 2023. i 2024. godini	38
Grafik 18 - Tipovi ugovora i polna struktura zapolsnih tokom 2024. godine	39
Grafik 19 - Broj dobavljača u 2023. i 2024. godini	50

Ilustracije

Ilustracija 1 - Ključne činjenice o Kompaniji	07
Ilustracija 2 - Misija, vizija i vrednosti kompanije	08
Ilustracija 3 – Identifikovane materijalne teme	11
Ilustracija 4 - Održivi razvoj i društvena odgovornost	43
Ilustracija 5 - Ključne vrednosti naše kompanije	47

Uvodna reč skupštine društva

Dragi naši saradnici, prijatelji i svi vi sa kojima delimo planetu, gazeći istim koracima i noseći se sa velikim izazovima današnjice, moramo biti ujedinjeni u zajedničkom cilju očuvanja iste. Kompanija Unipromet d.o.o., kroz ovakav vid izveštavanja želi da pokaže principe poslovanja i viziju održivog razvoja.

Održivi razvoj podrazumeva zadovoljavanje potreba sadašnjih generacija, bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. Klimatske promene predstavljaju izazov za gotovo svaki aspekt globalne ekonomije i zahtevaju reakcije društva kako bi se izbegli negativni uticaji na zajednicu. Kompanija Unipromet, kao lider na širem tržištu u svojoj poslovnoj oblasti posvećena je postavljanju i primeni principa održivog poslovanja.

U tom duhu, u 2024. godini izradili smo Izveštaj o održivom poslovanju u skladu sa GRI standardima. Ovakav način izveštavanja omogućava zainteresovanim stranama da razumeju održivost organizacije i donesu odluke na bazi prezentovanih informacija.

Kako bismo postigli naše ciljeve u oblasti održivog razvoja, svesni smo značaj ulaganja ne samo u tehnologiju, već i u ljude koji čine srž našeg poslovanja. Naša snaga leži u stručnosti i razvoju tima, jer verujemo da je kvalifikovan i motivisan kadar ključ uspeha. Isto tako, verujemo da našu odgovornost ne završavamo samo u okviru kompanije, već želimo aktivno doprinositi i širem društvenom okruženju. Osnovali smo fondacije "UNIPROMET" i UNIBEBE 2022. godine kao neprofitne, nevladine organizacije formirane zarad ostvarivanja humanitarnih ciljeva.

Pored ulaganja u naše ljude i lokalnu zajednicu, smanjenje emisije CO₂ i postizanje klimatske neutralnosti, uz očuvanje konkurentnosti na tržištu, predstavljaju ključne prioritete za Unipromet. U skladu sa globalnim trendovima održivog razvoja, Unipromet prepoznaje važnost prelaska na obnovljive izvore energije i aktivno investira u ovu oblast kako bi se uskladio sa savremenim ekološkim standardima.

Podržavamo Evropski zeleni dogovor i Pariski sporazum, nastojeći da naše poslovanje doprinese smanjenju emisija gasova staklene bašte za 33% do 2030. godine.

Kao veliki izvoznik spadamo među obveznike CBAM regulative, što predstavlja specifične izazove u oblasti održivog razvoja. Naša obaveza prema partnerima je redovno izveštavanje u skladu sa CBAM uredbom. Svesni uticaja emisija GHG-a, mi pratimo i kvantifikujemo naš ugljenični otisak kako bismo optimizovali proizvodnju i lanac snabdevanja.

Naš pristup uključuje usklađivanje sa relevantnim zakonodavstvom, implementaciju mera energetske efikasnosti, promociju korišćenja obnovljivih izvora energije i edukaciju zaposlenih o klimatskim promenama. Planiramo da kroz našu "čerku firmu" Noleko u narednim godinama u potpunosti pređemo na solarne panele za potrebe proizvodnje.

Takođe, investirali smo u projekte poput instalacije toplotnih pumpi i regeneracije fluksa kako bismo smanjili emisije GHG i poboljšali operativnu efikasnost.

U narednim godinama planiramo prelazak na električne sisteme grejanja i istražujemo mogućnost prelaska našeg voznog parka sa fosilnih goriva na vozila na vozila na električni pogon. Takođe, nastavljamo sa analizama kako bismo unapredili efikasnost i smanjili emisije GHG u svim aspektima poslovanja.

Kroz sve ove inicijative, Unipromet nastoji da bude ne samo lider u industriji, već i odgovorna kompanija koja doprinosi globalnim ciljevima očuvanja životne sredine kao i unapređenju kvaliteta života u zajednicama u kojima posluje. U narednim godinama, suočeni sa novim izazovima, bićemo posvećeni tome da nastavim da radimo sa strašću, odgovornošću i ambicijama za bolju i zeleniju budućnost.

Godine izazova su pred nama, naše je da gazimo u korak sa vremenom.

O izveštaju

Ovaj izveštaj o održivosti kompanije Unipromet za 2024. godinu pripremljen je u skladu sa standardima Globalne inicijative za izveštavanje (GRI) i predstavlja transparentan prikaz našeg uticaja na ekonomiju, životnu sredinu i društvo.

Izveštaj obuhvata period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine i uključuje ključne aspekte našeg poslovanja, strateške inicijative i postignute ciljeve u oblasti održivosti. Takođe, pruža uvid u naše napore za odgovorno upravljanje resursima i doprinos lokalnoj zajednici.

Podaci korišćeni u ovom izveštaju prikupljeni su iz internih izvora kompanije i predstavljaju tačne i pouzdane informacije u trenutku objavljivanja. Kontinuirano radimo na poboljšanju procesa prikupljanja i verifikacije podataka kako bismo osigurali što veću preciznost i doslednost.

Unipromet ostaje posvećen principima održivog razvoja i odgovornog poslovanja, a ovaj izveštaj služi kao alat za komunikaciju sa svim relevantnim zainteresovanim stranama – zaposlenima, partnerima, klijentima i širom javnošću. Skupština društva, zadužena je za odobravanje izveštaja.

Za više informacija kontaktirajte

office@unipromet.co.rs

O kompaniji

Naša kompanija osnovana je 1989. godine i od tada kontinuirano gradimo stabilan i uspešan poslovni sistem. Iz skromnih početaka kao malo porodično preduzeće, razvili smo se u regionalnog lidera u proizvodnji i ugradnji čeličnih zaštitnih ograda za puteve, šavnih cevi, profila i drugih proizvoda crne metalurgije.

Danas smo ponosni član Privredne komore Srbije i prepoznati po visokim standardima kvaliteta, inovacijama i neprekidnom unapređenju proizvodnih procesa. Naš rast i uspeh temelje se na posvećenosti izvrsnosti, što nas čini pouzdanim partnerom u industriji.

Naša proizvodnja odvija se u dva ključna centra – proizvodni centar u Čačku, gde se fokusiramo na čelične konstrukcije i zaštitu toplim cinkovanjem, i centar u Kraljevu, u kojem proizvodimo šavne cevi, TR limove, krovne pokrivke i profile. Sa modernim proizvodnim pogonima, velikim skladišnim kapacitetima i dobro organizovanim transportnim sistemom, u mogućnosti smo da brzo i efikasno odgovorimo na potrebe tržišta i osiguramo isporuku proizvoda visokog kvaliteta.

Naš poslovni model zasniva se na stabilnom rastu, tehnološkim inovacijama i visokoj fleksibilnosti, što nam omogućava da se prilagodimo promenama i zahtevima tržišta. Digitalizujemo procese, unapređujemo proizvodne metode i implementiramo cirkularnu ekonomiju, čime

postajemo još efikasniji i odgovorniji prema resursima.

Fokusirani smo na proizvodnju ključnih elemenata za infrastrukturne projekte, uz stalno širenje prisustva na domaćem i međunarodnom tržištu. Danas imamo preko 600 zaposlenih, vrhunskih stručnjaka iz oblasti mašinstva, ekonomije, elektronike, hemijske tehnologije i metalurgije, koji zajedno rade na jačanju kompanije i ostvarivanju dugoročnih ciljeva.

Kontinuirano radimo na razvoju novih proizvoda unutar svojih asortimana, kao i unapređenja postojećih proizvoda. Posebnu pažnju posvećujemo razvoju novih sistema čeličnih zaštitnih ograda, kao i aktivnostima na izradi novih alata, koji su od velike važnosti za same

procesе proizvodnje. Trudimo se da kontinuirano sprovodimo aktivnosti istraživanja i razvoja kako bismo asortiman proizvoda učinili što konkurentnijim na domaćem i inostranom tržištu.

Kombinacijom savremenih tehnologija i stručnog kadra, održavamo lidersku poziciju, unapređujemo kvalitet i povećavamo efikasnost poslovanja, istovremeno osiguravajući održivost i konkurentnost u dinamičnom industrijskom okruženju.

1989.
Godina osnivanja

650
Zaposlenih

220.000m²
površina zemljišta

90.000 t
obrađenog čelika

35 zemalja
u koje izvozimo

NAŠ PRISTUP ODRŽIVOSTI

Verujemo da održivo poslovanje znači odgovornost prema resursima, zajednici i budućim generacijama i smatramo da je ključno integrisati principe održivosti u samu srž našeg poslovanja. Stoga smo osigurali da ovi principi budu neizostavni deo naše misije, vizije i osnovnih vrednosti.

Sertifikovani smo prema međunarodnim standardima ISO 9001, 14001 i ISO 45001, čime potvrđujemo svoju posvećenost kvalitetu, zaštiti životne sredine i bezbednosti na radu. Naši proizvodi ispunjavaju EN standarde, što nam omogućava plasman na tržišta Nemačke, Francuske, Bosne i Hercegovine, Severne Makedonije, Crne Gore i Hrvatske.

Posebnu pažnju posvećujemo integraciji održivih rešenja. Instalacijom foto naponskih (FN) elektrana, obezbedili smo da 40% ukupne potrošnje električne energije dolazi iz obnovljivih izvora, čime smanjujemo operativne troškove i ekološki otisak.

U proizvodnim procesima primenjujemo cirkularne principe – reciklažu sirovina, optimizaciju korišćenja hemikalija i smanjenje količine otpada. Aktivno radimo na smanjenju GHG emisija, povećanju energetske efikasnosti i unapređenju upravljanja otpadom, uključujući recirkulaciju materijala i prečišćavanje otpadnih voda, čime dodatno smanjujemo ekološki uticaj poslovanja.

U okviru proizvodnog programa na tehnološkim linijama, postoje 14 emitera na kojima se redovno, dva puta godišnje, vrši merenje emisija štetnih gasova. Na dva od 14 emitera postoji ugrađen sistem prečišćavanja čestica pre ispuštanja u atmosferu. U cilju da se održi kvalitet otpadnih voda sprovedi smo akcioni plan proširenja postrojenja za neutralizaciju sa izmenom merno-regulacionog sistema. Takođe, u budućnosti planiramo da uvedemo savremene sisteme, kao što su savremeni filteri ventilacije u bravarsko – varilačkim pogonima, kao i zamenu skrubera sa „mokrim“ sistemom rada sa skruberom novije generacije u okviru nabavke nove linije za toplo cinkovanje.

U skladu sa modelom dvodimnog društva sa ograničenom odgovornošću, odgovornost za upravljanje uticajima društva na ekonomiju, životnu sredinu i ljude delegira se kroz jasno

definisanu strukturu upravljanja. Skupština i nadzorni odbor nadgledaju strateške odluke, dok operativno rukovođenje sprovodi bord direktora, koji čine izvršni direktori za finansije, HR, opšte i pravne poslove, komercijalne i logističke poslove, kao i poslove proizvodnje, kontrole, gradnje i razvoja.

Izvršni direktori i drugi rukovodioci redovno izveštavaju najviše upravljačko telo o relevantnim pitanjima i sprovedenim merama, pri čemu se učestalost izveštavanja prilagođava regulatornim zahtevima i internim politikama organizacije, kako bismo osigurali transparentnost i odgovornost u upravljanju ključnim aspektima održivosti društva.

Održivo poslovanje za nas podrazumeva i odgovornost prema zaposlenima i zajednici. Kontinuirano ulažemo u razvoj naših timova kroz obuke, poboljšane bezbednosne standarde i programe podrške mladima, uključujući stručne prakse i zapošljavanje. Transparentnost i otvorena komunikacija sa svim zainteresovanim stranama ključni su principi našeg dugoročnog razvoja.

Naše dve fondacije, Unipromet Fondacija i Uni Bebe, nastale su iz želje da pružimo nešto više – da gradimo zajednicu u kojoj obrazovanje, briga o životnoj sredini i podrška porodicama imaju posebno mesto.

Unipromet Fondacija posvećena je stvaranju boljih uslova za razvoj društva kroz podršku školama, univerzitetima i ekološkim projektima. Verujemo da ulaganje u znanje i održive inicijative donosi dugoročne promene i čini svet oko nas boljim mestom.

Kroz program Uni Bebe, brinemo o najmlađima i njihovim roditeljima. Naša misija je da podržimo zdravo odrastanje dece, edukujemo o roditeljstvu i stvorimo sigurno i podsticajno okruženje za buduće generacije. Ove inicijative nisu samo deo našeg poslovanja – one su deo naše vizije o društvu u kojem svako ima priliku za rast, napredak i sigurniju budućnost.

MISIJA

Stvaramo proizvode koji unapređuju kvalitet i sigurnost života društva. Uvek na svetloj strani puta.

VIZIJA

Naša vizija je da budemo sinonim za sigurnu kompaniju koja stvara i poštuje vrednosti.

VREDNOSTI

- Otvorena komunikacija i poverenje
- Briga o ljudima
- Pouzdanost
- Integritet
- Doslednost
- Inovativnost

Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima u kontekstu održivosti postaje sve važniji faktor za dugoročni uspeh kompanija u današnjem poslovnom okruženju. Regulatorna nepredvidivost kao i drugi izazovi poput klimatskih promena, resursnih oskudica i društvene nejednakosti predstavljaju sve značajniju prepreku.

Organizacije su suočene s potrebom da identifikuju, analiziraju i upravljaju rizicima, a efikasno upravljanje rizikom ne samo da pomaže kompanijama da zaštite svoje resurse i reputaciju, već i da iskoriste prilike za inovacije i konkurentsku prednost.

Rizici sa kojima se mi susrećemo u kontekstu održivog poslovanja, uticaj rizika, njihova učestalost i intenzitet, kao i naš odgovor i mere za ublažavanje su predstavljeni u narednoj tabeli.

Izloženost ESG rizicima					
Opis rizika	Uticaj	Intenzitet	Odgovor na rizik	Akциони plan	Mera ublažavanja
Povećana potrošnja energenata	Uticaj na radnu i životnu sredinu	Srednji	Smanjiti	Operativni planovi	Operativnim planovima definisati taktike za optimizaciju procesa u kojima se troši energija i racionalizovati potrošnju.
Povećanje generisanog otpada po toni prerade	Uticaj na radnu i životnu sredinu	Srednji	Smanjiti	Definisanim ciljevima i KPI	Operativnim planom definisati potrebna unapređenja proizvodnog procesa kako bi smanjio generisanje otpada.
Nedostatak investicija u tehnologiju i opremu za poboljšanje uslova radne i životne sredine	Uticaj na radnu i životnu sredinu	Visok	Ukloniti	Projekat	Identifikovati potrebna ulaganja i pripremiti studije opravdanosti i otpočeti realizaciju investicija prema prioritetu.
Nefunkcionisanje bilo kog resursa koji je neophodan za odvijanje operativne aktivnosti	Uticaj na proces	Visok	Ukloniti	Strateški plan	Uspostava funkcionisanja funkcija marketinga i logistike u suštinskom smislu i rekonstrukcija pogona za toplo cinkovanje sa aspekta opreme, objekta, organizacije i kapaciteta
Fluktuacija zaposlenih	Uticaj na ljudske i kapitalne resurse	Veoma visok	Smanjiti	Definisanim ciljevima i KPI	Izgradnja odgovarajuće korporativne kulture. Primena jasnih pravila i definisanje procesa, skraćanja procesa. Novi pravilnik o obračunu zarada sa sistemom vrednovanja učinaka i nagrađivanja. Ulaganje u obuke i usavršavanje po jasno definisanim planovima i potrebama.
Radna kultura- status: „nepoželjnog“ poslodavca	Uticaj na ljudske i kapitalne resurse	Visok	Ukloniti	Strateški plan	Pripremiti etički kodeksi i komunicirati kroz sve hijerarhijske nivoe
Promene organizacione strukture neprilagođene poslovnom modelu	Uticaj na ljudske i kapitalne resurse	Visok	Smanjiti	Definisanim ciljevima i KPI	Uspostavljena hierarhija, definisani zadaci i KPI za svako radno mesto uz praćenje oabranog poslovnog modela
Smanjenje želje za timskim radom	Uticaj na ljudske i kapitalne resurse	Visok	Ukloniti	Definisanim ciljevima i KPI	Jačanje adekvatnog liderskog stila i procesna organizacije
Ključni i kritični saradnici	Uticaj na opstanak društva	Nizak	Prihvatiti	Strateški plan	Procena ko pripada kojoj grupi i pravilan odabir adekvatnog načina saradnje
Pad motivacije zaposlenih	Uticaj na ljudske i kapitalne resurse	Srednji	Smanjiti	Definisanim ciljevima i KPI	Operativnim planom jasno definisati taktike za povećanje motivacije i procene motivatora svakog zaposlenog jasno definisanim benefitima i prema karijernim planovima

Materijalnost

Naša posvećenost održivom poslovanju zasniva se na prepoznavanju i upravljanju ključnim temama koje imaju najveći uticaj na ekonomiju, životnu sredinu i društvo, uključujući i zaštitu ljudskih prava. Verujemo da dugoročni uspeh zavisi od načina na koji razumemo i adresiramo ESG aspekte koji oblikuju naše poslovanje i odnose sa svim zainteresovanim stranama.

Iz tog razloga sproveli smo sveobuhvatnu procenu stvarnih i potencijalnih uticaja, kako bismo identifikovali najvažnije teme za izveštavanje. Ovaj proces nam je pomogao da jasno sagledamo kako naše aktivnosti utiču na ljude i okolinu, ali i da pronađemo način da unapredimo naš pristup odgovornom poslovanju.

Kao deo ovog procesa, sproveli smo mapiranje svih relevantnih zainteresovanih strana – pojedinaca, kompanija, kupaca, dobavljača, lokalnih zajednica i drugih aktera s kojima sarađujemo. Pri tome smo uzeli u obzir prirodu naše delatnosti, kao i širi kontekst održivog razvoja, sa posebnim fokusom na najveće ekološke i društvene izazove u Srbiji. Na osnovu ovih saznanja, kreirali smo mapu zainteresovanih strana i njihovih odnosa sa našom kompanijom.

Nakon identifikacije zainteresovanih strana, sproveli smo procenu svih trenutnih i potencijalnih uticaja koje naše poslovne aktivnosti imaju – kako pozitivnih, tako i negativnih.

U ovom procesu koristili smo GRI 3: Materijalne Teme, kako bismo obezbedili da naš pristup bude usklađen sa najboljim praksama.

Kako bismo dodatno osigurali tačnost i pouzdanost procene, detaljno smo analizirali ozbiljnost i verovatnoću ispoljavanja svakog uočenog uticaja. Ova procena uključila je i kvantitativne i kvalitativne analize, kroz konsultacije sa ključnim zainteresovanim stranama, kao i internim i eksternim ekspertima.

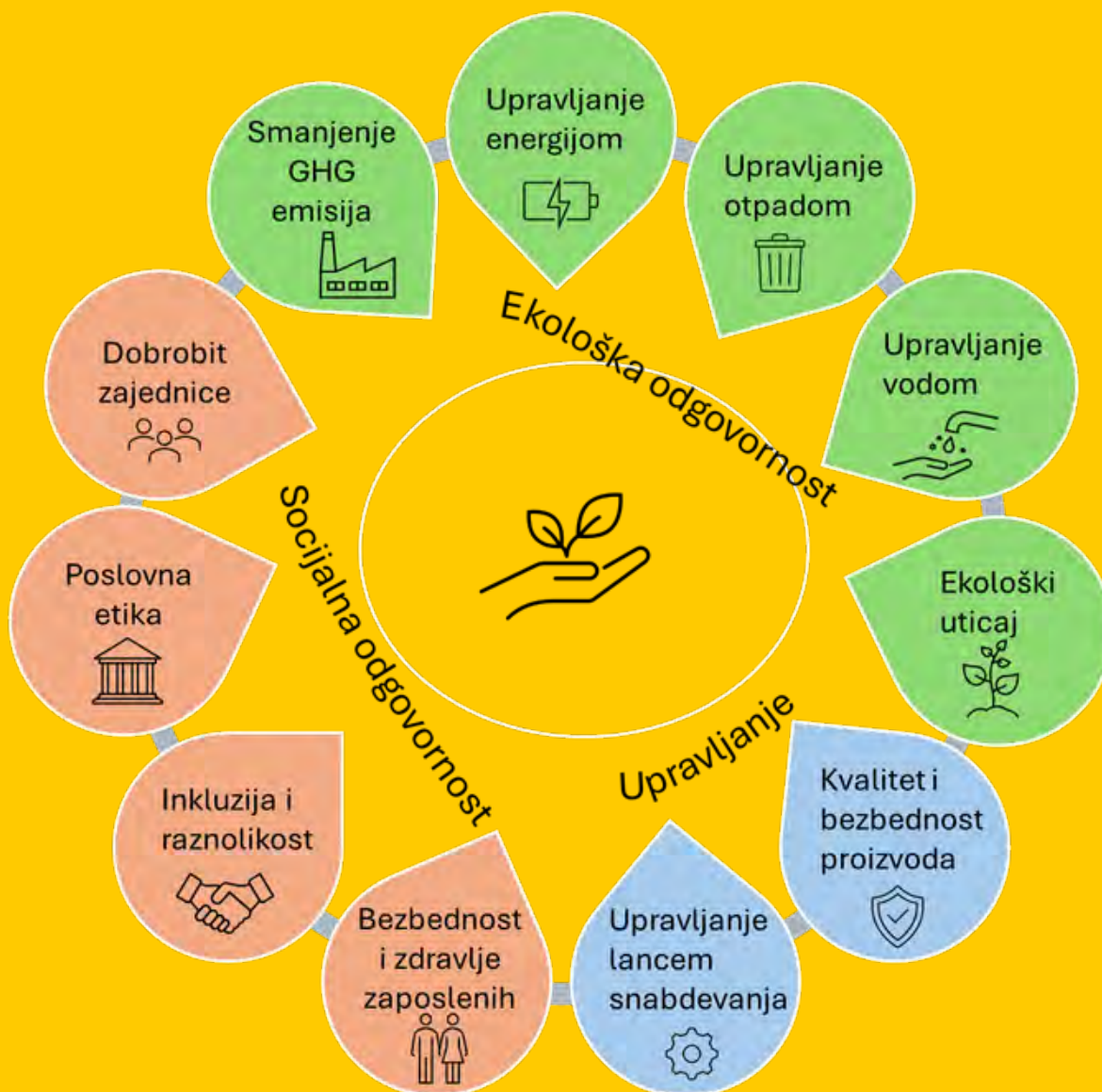
Jedan od ključnih koraka u ovom procesu bilo je prikupljanje povratnih informacija od zainteresovanih strana putem upitnika koji smo kreirali na srpskom i engleskom jeziku. Upitnik je sadržao sedam pažljivo osmišljenih pitanja sa ciljem da procenimo tačnost i relevantnost materijalnih tema naše kompanije. Kako bismo osigurali reprezentativnost odgovora, upitnik je poslat na 23 adrese ključnih zainteresovanih strana, među kojima su banke, kupci, dobavljači i korisnici donacija. Visok odziv od 21 odgovora dodatno je potvrdio validnost odabranih tema i ukazao na snažnu posvećenost učesnika pitanjima održivosti.

Najviše upravljačko telo društva je pregledalo i odobrilo materijalne teme organizacije. Proces pregleda i odobravanja obuhvatio je detaljnu procenu kako bi se osigurala tačnost, relevantnost i usklađenost sa strateškim prioritetima organizacije.

Na osnovu dobijenih rezultata, jasno smo definisali granice uticaja i grupisali ih u najvažnije teme, koje će predstavljati osnovu za naše dalje aktivnosti i strateške odluke.

Na kraju, definisali smo granice uticaja i grupisali ih u najvažnije teme o kojima ćemo izveštavati, i na transparentan način predstaviti naše rezultate i preduzeti konkretne korake za unapređenje održivosti u našem poslovanju.

U nastavku je prikaz materijalnih tema značajnih za naše poslovne aktivnosti

Ilustracija 3 – Identifikovane materijalne teme

Ciljevi održivog razvoja (SDGs)

Integracija ciljeva održivog razvoja (SDG) u strategiju naše kompanije predstavlja ključni korak ka postizanju dugoročne održivosti i pozitivnog uticaja na društvo i životnu sredinu.

Ovi ciljevi, usvojeni od strane Ujedinjenih nacija, pružaju okvir za identifikaciju i adresiranje najurgentnijih globalnih izazova, kao što su pristup

ključnim resursima neophodnih za život, siromaštvo, nejednakost i klimatske promene. Integracijom SDG-a kroz materijalne teme, idemo korak dalje u evoluciji održivih praksi i stvaramo vrednosti za širu zajednicu.

U Uniprometu verujemo da održivost nije samo odgovornost, već i prilika za inovacije, rast i stvaranje dugoročne vrednosti. Kroz naše poslovne prakse, trudimo se da doprinosimo ciljevima održivog razvoja (SDGs) i primenjujemo ESG principe u svakodnevnom poslovanju. Ostajemo posvećeni održivim praksama, stvarajući vrednost koja koristi svim zainteresovanim stranama i doprinosi pozitivnim promenama u sektoru.

	Materijalna tema	Relevantni UN ciljevi održivog razvoja (SDGs)
E	Upravljanje otpadom	
	Upravljanje vodom	
	Smanjenje GHG emisije	
	Upravljanje energijom	
	Ekološki uticaj	
S	Inkluzija i raznolikost	
	Bezbednost i zdravlje zaposlenih	
	Dobrobit zajednice	
G	Poslovna etika	
	Upravljanje lancem snabdevanja	
	Kvalitet i bezbednost broizvoda	

EKOLOŠKA ODGOVORNOST

Energija

Kao društveno odgovorna i izvozno orijentisana kompanija, svoju energetska politiku zasnivamo na Integrisanom nacionalnom energetskom i klimatskom planu (INEKP). Ovaj strateški dokument definiše ciljeve za 2030. godinu u oblastima obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti i smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte, uz jasno predviđene mere i politike za njihovo ostvarenje.

U Uniprometu smo rano shvatili važnost praćenja savremenih trendova, posebno u oblasti obnovljivih izvora energije. Zahvaljujući pravovremenim investicijama, uspešno se prilagođavamo novim regulativama i standardima vezanim za emisije CO₂.

Danas, veliki deo električne energije za naše potrebe dolazi iz proizvodnje preko solarnih panela, koji pokrivaju gotovo sve krovove proizvodnih i administrativnih objekata Uniprometa. Kao pioniri u ovoj oblasti, postavili smo temelje za održivo poslovanje i energetski efikasnu budućnost.

Kroz našu partnersku „ćerku firmu“ Noleko, u narednim godinama planiramo da celokupnu potrošnju električne energije u proizvodnji obezbedimo iz solarnih izvora. U toku 2024. godine količina korišćene električne energije dobijene iz obnovljivih izvora iznosi 2.100.000 kWh.

Naši ciljevi u oblasti energetske efikasnosti

definisani su kroz dugoročne akcione planove. Od integracije u IMS i verifikacije standarda ISO 14001 od septembra 2021. godine, postavili smo jasne ciljeve za smanjenje potrošnje električne energije. Konkretno, planiramo smanjenje potrošnje energenata po toni učinka za 3% mesečno/godišnje.

U okviru akcionih planova za praćenje i smanjenje potrošnje električne energije, sproveli smo sledeće aktivnosti:

- Planiramo instalaciju uređaja na SCADA sistemima za praćenje potrošnje električne energije po proizvodima
- Sprovodimo proveru i eliminaciju nepotrebnih gubitaka električne energije
- Ugradili smo "češljeve" na vodovima za rastvore emulzije, što smanjuje potrošnju komprimovanog vazduha i električne energije
- Postepeno zamenjujemo mašine i uređaje novim, energetski efikasnijim modelima
- Uveli smo efikasnije osvetljenje – LED i neonske sijalice
- Postavili smo dodatne solarne panele za proizvodnju električne energije
- Koristimo dve toplotne pumpe za grejanje i rashlađivanje prostorija tokom cele godine.

Unipromet trenutno koristi oko 40% električne energije iz obnovljivih izvora, odnosno iz instaliranih solarnih panela. Potpuni prelazak na 100% obnovljive izvore moguće je ostvariti na dva načina: dodatnim instaliranjem solarnih panela ili kupovinom „zelene“ električne energije iz EPS-a.

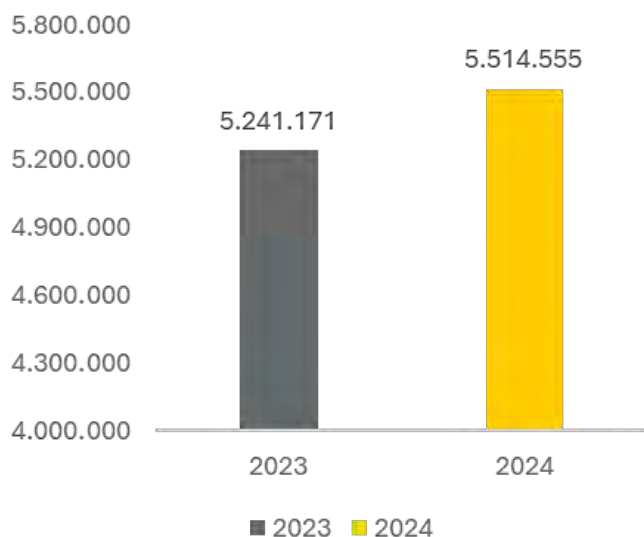
Kupovina zelene energije iz EPS-a dokumentuje se „Zelenim sertifikatima“, ali trenutna CBAM regulativa ne priznaje verifikaciju na osnovu ovog dokumenta, već samo kroz PPA korporativne ugovore. Rešenje ovog problema može biti potpisivanje PPA ugovora između Noleka i Uniprometa, čime bi emisije iz Scope 2 mogle biti svedene na nulu.

Tokom 2024. godine, ukupna potrošnja prirodnog

gasa porasla je usled povećanog obima proizvodnje, dostigavši 810.290 Sm³, što predstavlja rast u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 624.900 Sm³. Sličan trend zabeležen je i kod potrošnje električne energije, koja je sa 5.241.171 kWh u prethodnoj godini porasla na 5.514.555 kWh u tekućoj godini.

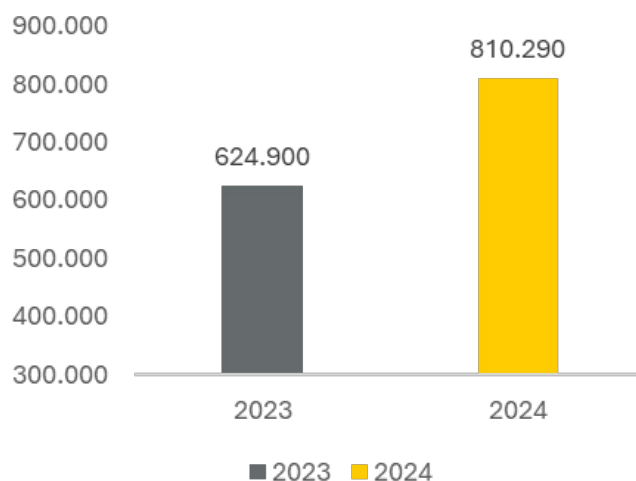
Takođe, postavili smo cilj da smanjimo potrošnju goriva naših motornih vozila. Kao i kod električne energije želimo da redukcija potrošnje bude 3% lančano mesečno/godišnje po toni učinka. Da bi ostvarili cilj, planiramo obnavljanje voznog parka, podstičemo kontrolisan tempo vožnje i naduvane gume do optimalnog nivoa pritiska.

Ukupna potrošnja električne energije u (kWh)

Grafik 2 – Ukupna potrošnja električne energije u 2023. i 2024. godini

Ukupna potrošnja neobnovljive vrste goriva (Sm³) - prirodni gas

Grafik 1 – Ukupna potrošnja neobnovljive vrste goriva u 2023. i 2024. godini

Emisije

Kao kompanija usmerena na budućnost, u saradnji sa zainteresovanim stranama i kroz naš prethodno pomenut proces identifikacije materijalnosti, identifikovali smo GHG emisije kao materijalno značajnu temu, i stoga se aktivno angažujemo na pitanjima dekarbonizacije sa ciljem da postanemo lideri u ovom procesu.

Metodologija

Kako bismo kvantifikovali promene i procenili ostvareni napredak u smanjenju emisija, odlučili

smo da prikazemo emisije iz prethodne dve godine. Kao baznu godinu, koja će nam služiti za poređenje budućeg progressa izabrali smo 2023. godinu.

Za izbor ove godine smo se opredelili zbog toga što raspolazemo svim relevantnim i potpunim podacima za proračun, ujedno ovo je godina i sa velikim i značajnim obimom proizvodnje te predstavlja dobru polaznu tačku. Inventar GHG emisija smo pripremili u skladu sa zahtevima GHG Protokola i rezultati prikazani u nastavku prate metodologiju u sledećoj formuli:

Takođe, tabela u nastavku pruža podatke o aktivnostima i faktorima emisija za svaku pojedinačnu aktivnost kao i metode koje se koriste za izračunavanje emisija.

$$t\ CO_{2eq} = \text{Podaci o aktivnosti} \times \text{emisioni faktor}$$

Tip emisije	Podaci o aktivnostima	Emisioni faktor	Metodologija
Direktne emisije (Scope 1)			
Stacionarne emisije	Potrošnja prirodnog gasa	DEFRA, 2022	Potrošnja prirodnog gasa x Faktor emisije
Mobilne emisije	Potrošnja goriva vozila	DEFRA, 2022	Potrošnja goriva x Faktor emisije
Fugitivne emisije	Potrošnja rashladnog sredstva	DEFRA, 2022	Potrošnja rashladnog sredstva x Faktor emisije
Indirektne emisije (Scope 2)			
Kupljena električna energija	Prema lokaciji: Podaci o aktivnostima: Podaci o aktivnostima	PRAVILNIK (Elektrodistribucija Srbije) / AIB 2022 (Preostali miks električne energije)	Kupljena električna energija x Faktor emisije
Ostale indirektne emisije (Scope 3)			
Gorivo - aktivnosti vezane za energiju	Gubici u prenosu i distribuciji (%)	Elektrodistribucija Srbije	Uključeni su gubici električne energije u prenosu i distribuciji
Kupljene robe i usluge	Količina kupljenih dobara i usluga	DEFRA, 2022	Količina kupljenih dobara i usluga x Faktor emisije
Nabavka kapitalnih proizvoda	Vrednost kupljenih kapitalnih proizvoda	Climatiq	Vrednost kapitalnih proizvoda x Faktor emisije
Upotreba transport i distribucija	Ukupna udaljenost i težina transportovanih inputa	DEFRA, 2022	Ukupna udaljenost i težina x Faktor emisije
Otpad koji nastaje u operacijama	Količina otpadnih materija	DEFRA, 2022	Količina otpadnih materija x Faktor emisije
Prevoz zaposlenih do posla	Ukupna udaljenost u pređenim kilometrima	DEFRA, 2022	Ukupna udaljenost u pređenim kilometrima x Faktor emisije

Obim i organizacione granice

Ceo proces obrade metala objedinjen je na 60.000 m² natkrivenog radnog prostora i 220.000 m² zemljišta na kome rade dve fabrike. Organizujemo svoj rad u dva organizaciona centra:

- Organizacioni centar u Čačku, u kome se proizvode čelične konstrukcije i vrši proces zaštite toplim cinkovanjem i
- organizacioni centar (ogranak) u Kraljevu, u kome se proizvode šavne cevi, profilisu limovi i obavlja trgovina proizvodima crne metalurgije.

Utvrdjemo svoje GHG emisije pristupom kontrole, pri čemu uključujemo 100 % GHG emisija iz operacija nad kojima imamo operativnu kontrolu. U okviru operativnih granica, a u skladu sa zahtevima GHG Protokola, uključene su sledeće vrste emisija:

- Scope 1 Direktne emisije – sve direktne emisije
- Scope 2 Indirektne emisije od kupljene energije
- cope 3 Emisije koje se odnose na kupljenu robu i usluge, nabavku kapitalnih proizvoda, uzvodni transport i distribuciju, kao i otpad koji nastaje tokom operacija. Takođe, gubici u

električnoj energiji povezani sa emisijama u Scope 2 definišu se unutar Scope 3, prema GHG protokolu.

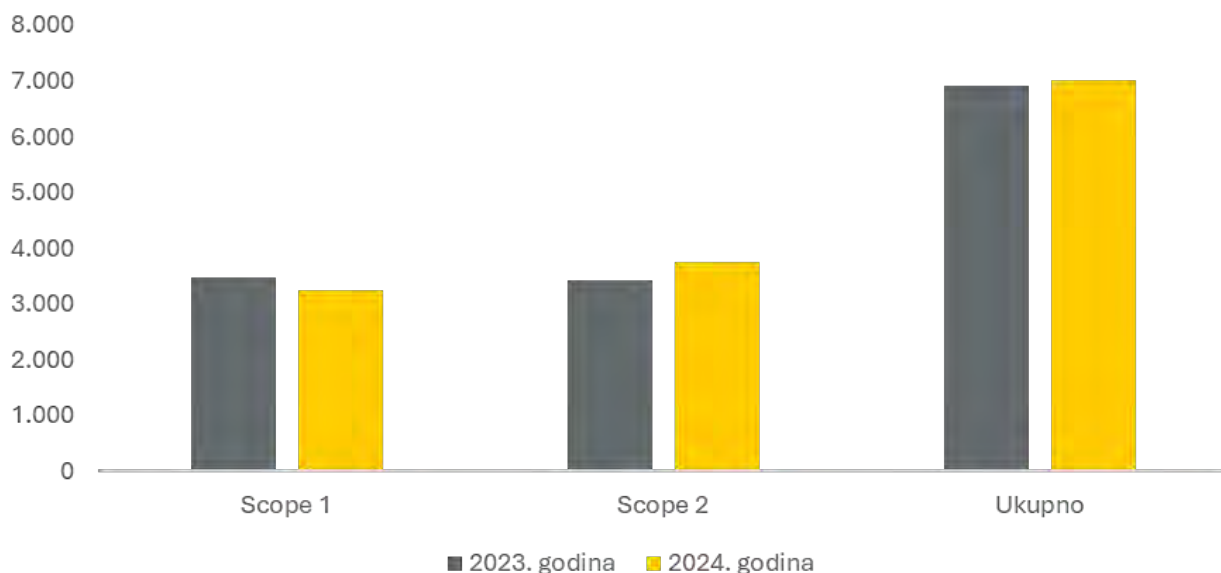
Kvantifikacija GHG emisija po obimima

Ukupne GHG emisije prema Scope 1 i Scope 2 kategorijama za 2023. godinu iznose 6.901,87 t CO₂e , dok za 2024. godinu iznose 6.998,9 t CO₂e. Prikaz ne sadrži Scope 3 emisije jer u trenutku izrade ovog izveštaja su za 2024. godinu još uvek u procesu obračuna, te radi uporedivosti su predstavljeni ukupni iznosi za Scope 1 i Scope 2.

Tabela 4 - Struktura ukupnih GHG emisija prema Scope 1 i Scope 2 u 2023. i 2024. godini

Struktura ukupnih GHG emisija prema Scope 1 i Scope 2		
	2023. godina	2024. godina
Scope 1	3.472,8 t CO ₂ e	3.246,3 t CO ₂ e
Scope 2- prema lokaciji	3.429,07 t CO ₂ e	3.752,60 t CO ₂ e
Ukupno	6.901,87 t CO₂e	6.998,9 t CO₂e

Ukupne emisije za 2023. i 2024. godinu prema Scope 1 i Scope 2

Grafik 3 - Ukupne emisije Scope 1 i Scope 2 u 2023. i 2024. godini

Scope 1 odnosi se na direktne emisije GHG koje nastaju iz izvora u vlasništvu ili pod kontrolom kompanije, uključujući emisije od sagorevanja u kotlovima, pećima i vozilima kao i emisije iz hemijske proizvodnje u sopstvenoj ili kontrolisanoj procesnoj opremi. Međutim, direktne emisije CO₂ iz sagorevanja biomase neće biti uključene u Scope 1. Takođe, emisije GHG koje nisu obuhvaćene Kjoto protokolom, kao što su CFC, NO_x, i drugi, neće biti uključene u Scope 1.

Ukupne Scope 1 emisije u 2023. godini su iznosile 3.472,8 tCO₂e i njihova struktura se može videti u tabeli 4.

U slučaju stacionarnih izvora

emisija koristimo prirodan zemni gas kako za zagrevanje proizvodnih i neproizvodnih prostorija, tako i za rad gorionika na linijama za površinsku zaštitu metala (peć na liniji za toplo cinkovanje i peć na liniji za elektrostatičko bojenje prahom).

Uzgred, realizovali smo projekat sa ciljem iskorišćenja toplote od „vode za hlađenje“ za zagrevanje rastvora na hemijskoj pripremi u pogonu za toplo cinkovanje, čime se smanjila upotreba kotla kojim se koristi za zagrevanje fluida. Kotao za rad koristi prirodni gas. Ovim projektom je smanjen obim direktnih GHG emisija za 18.662 t CO₂e na godišnjem nivou, ostvarena je ušteda gasa od

714.761 KWh ili novčano 29.686 eura.

U slučaju mobilnih izvora emisija gasova imamo gorivo koje je utrošeno na godišnjem nivou. Za transport (spoljašnji i unutrašnji) koristimo sopstvene kamione, viljuškare i radne mašine. Vrste naftnih derivata koje se koriste su dizel gorivo i propan-butan gas. Fugitivne emisije su posledica gubitaka iz klima uređaja. Pored dve toplotne pumpe i centralne klima jedinice, posedujemo više klima uređaja čiji se servis i održavanje vrši eksterno. Instalirano je 75 "split" manjih klima jedinica i tri veće centralne klima jedinice (U -Match klima, Fan Coilov-a).

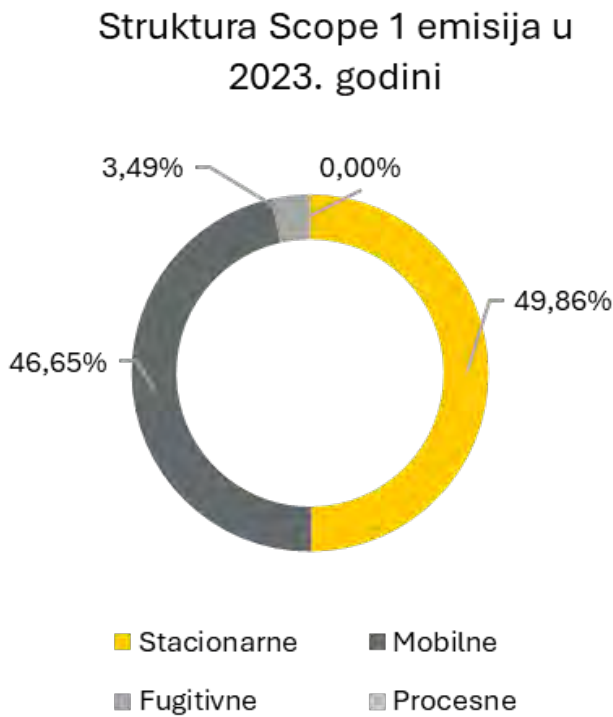
Tokom 2024. godine, ukupne Scope 1 emisije iznosile su 3.246,3 tCO₂e, što jasno odražava posvećenost naše kompanije smanjenju direktnih emisija povezanih sa poslovanjem, kao i našu kontinuiranu posvećenost unapređenju održivih praksi.

Struktura izvora emisija – uključujući stacionarne, mobilne i fugitivne emisije – ostala je nepromenjena u odnosu na 2023. godinu, što omogućava konzistentno praćenje i analizu uticaja.

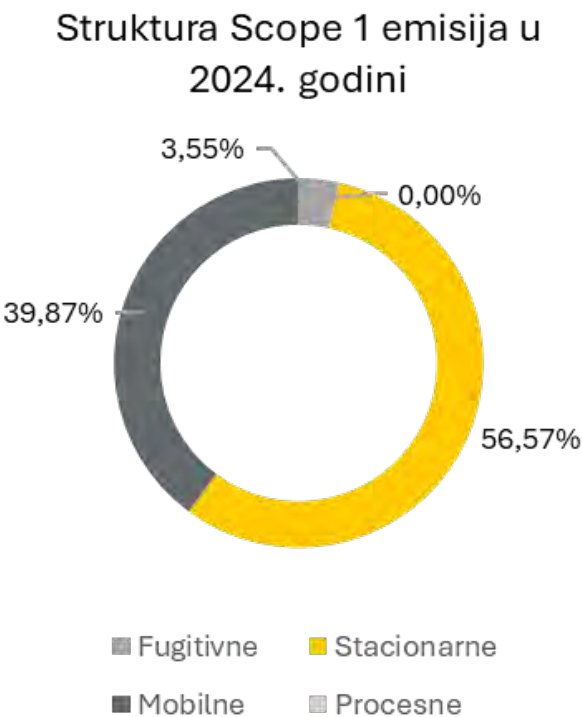
Detaljan prikaz ukupnih Scope 1 emisija i njihove strukture tokom 2023. i 2024. godine, može se videti na sledećoj tabeli i grafičkom prikazu.

Tabela 5 - Ukupne Scope 1 emisije u 2023. i 2024. godini

Ukupne Scope 1 emisije			
Izvor	2023. godina	2024. godina	jedinica
Stacionarne emisije	1.731,7	1.836,5	tCO ₂ e
Mobilne emisije	1.620	1.294,4	
Fugitivne emisije	121,1	115,4	
Procesne emisije	0	0	
Ukupne direktne emisije	3.472,8	3.246,3	

Grafik 5 - Struktura Scope 1 emisija u 2023. godini

Grafik 4 - Struktura Scope 1 emisija u 2024. godini

Scope 2 obuhvata emisije gasova staklene bašte iz proizvodnje kupljene električne energije koju potroši kompanija. Kupljena električna energija se definiše kao električna energija koja je proizvedena van organizacionih granica kompanije.

Tabela u nastavku prikazuje emisije CO₂ iz kupljene električne energije, izražene u tonama ekvivalentnog ugljen-dioksida (tCO₂e), prema lokacijskom i tržišnom pristupu obračuna.

Tokom 2024. godine nastavili smo da za svoje proizvodne i neproizvodne aktivnosti koristimo električnu energiju iz solarnih elektrana. Procenat učešća električne energije iz obnovljivih izvora u 2024.godini je iznosio oko 40% ukupne potrošnje. To iznosi 2.100.000 kwh, odnosno smanjenje GHG emisija za 2.307,9 t CO₂e.

U tabeli ispod prikazane su emisije CO₂ iz kupljene električne energije tokom 2024. godine, izražene u tonama ekvivalentnog ugljen-dioksida (tCO₂e), prema lokacijskom i tržišnom pristupu obračuna.

Tabela 6 - Ukupne Scope 2 emisije tokom 2023. I 2024. godine

Ukupne Scope 2 emisije				
Izvor		2023. godina	2024. godina	Jedinica
Kupljena električna energija	Obračun prema lokaciji	3.429,07	3.752,60	tCO ₂ e

Scope 3 predstavlja najsloženiju kategoriju za obračun, i čini sve ostale indirektne emisije. Scope 3 emisije su posledica aktivnosti kompanije, ali nastaju iz izvora koji nisu u vlasništvu ili pod kontrolom kompanije. Ukupne Scope 3 emisije u 2023. godini iznosile su 135.236,57 t CO₂e, i detaljan pregled razložen po aktivnostima je predstavljen u nastavku. U trenutku izrade ovog dokumenta obračun Scope 3 emisija za 2024. godinu je u procesu izrade, te stoga nije uključen u ovaj izveštaj.

Kupljene robe i usluge

Podaci za kupljenu robu i usluge su dobijeni obradom iz operativnog sistema Nav. Pri obradi podataka usmerenost je bila na podacima za osnovne utrošene materijale (čelik, aluminijum, cink, itd.). Za emisione faktore korišćen je izvor Defra, 2022 i Climatiq.

Tabela ispod prikazuje emisije CO₂ iz kupovine robe i usluga, obračunate na osnovu količina potrošenih materijala i odgovarajućih emisijonih faktora.

Tabela 7 - Scope 3 emisije za kupljenu robu i usluge

Scope 3 emisije - Kupljene robe i usluge						
Proizvod/ usluga	Količina	Emisioni faktor (CO2e/t)	Jedinica mere emisijonog faktora	Izvor podatka za emisijoni faktor	CO2e (t)	
Cink	1.555,636t	5.177	kgCO ₂ e/t	CLIMATIQ	8.053,5	
Čelik	66.971,75t	3.100,64		DEFRA		207.655
Aluminijum	434,89t	9.122,64				3.967,4
Proizvodi od čelika	12.694,36t	3.100,64				39.360,6
Ukupno					259.036,5	

Nabavka kapitalnih proizvoda

Kapitalna dobra su zbirno (novčano) predstavljena kao CapEx i investicije, i zbirno računata kao investicije u opremu. Tabela u nastavku prikazuje emisije povezane sa investicijama u opremu, izračunate na osnovu finansijske vrednosti investicija i odgovarajućeg emisionog faktora.

Tabela 8 - Scope 3 emisije za investicije u opremu

Scope 3 emisije - Investicije u opremu					
	Iznos	Emisioni faktor „Spend-based“ (CO2e/value)	Jedinica mere emisionog faktora	Izvor podatka za emisioni faktor	CO2e (t)
Investicije u opremu	3.115.731 EUR	0,51	kgCO ₂ e/t	CLIMATIQ	1.588,1
Ukupno					1.588,1

„Upstream“ transport i distribucija

„Upstream“ transport i distribuciju do Kompanije čine kamionski transport i transport materijala korišćenjem voza kao prevoznog sredstva. Podaci o emisijama CO2e tokom uzvodnog transporta i distribucije predstavljeni su u tabeli ispod.

Tabela 9 - Scope 3 emisije za uzvodni transport i distribuciju

Scope 3 emisije - Uzvodni transport i distribucija				
Tip transporta	Ukupna udaljenost i težina transportovanih inputa (tkm)	Emisioni faktor (kgCO ₂ e/tkm)	Izvor podatka za emisioni faktor	CO2e (t)
kamion	124.704.000	0,18	CLIMATIQ	21.823,2
Ukupno				21.823,2

Otpad koji nastaje u operacijama

Podatke čine sve količine generisanog otpada na nivou Kompanije (opasan i neopasan otpad) prema kategorizaciji DEFRA 2022. Detaljan prikaz količina otpada nastalog u operacijama kompanije dat je u tabeli ispod.

Tabela 10 - Scope 3 emisije za otpad

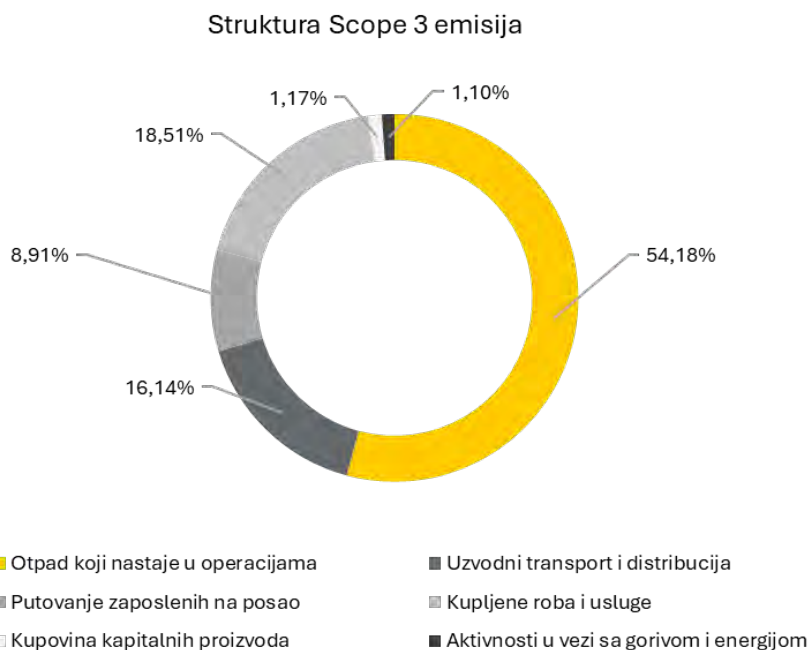
Scope 3 emisije - Kupljene robe i usluge					
Proizvod/ usluga	Količina	Emisioni faktor (CO2e/ količina)	Izvor podatka za emisioni faktor	Jedinica mere emisionog faktora	CO2e (t)
Otpadni metal	3.045.200 kg	0,00	DEFRA	kgCO ₂ e/t	0,00
Otpadni aluminijum	114.600 kg	0,00			0,00
Otpadna ulja	20.840 kg	21,28			443,5
Plastika/ plastični otpad	1.700 kg	21,28			36,2
Industrijski otpad	37.390 kg	21,28			795,7
Industrijski otpad	154.150 kg	467,008			71.989,3
Ukupno					73.264,7

Putovanje zaposlenih na posao

Podatke čine obračunati kilometri svih zaposlenih (na sve tri lokacije) prikazane kroz zbirni obračun pređenih kilometara na godišnjem nivou za prosečan broj radnih dana sa konzervativnom pretpostavkom da gotovo svi zaposleni na posao dolaze sopstvenim automobilom. Tabela ispod prikazuje obračun emisija iz Scope 3 – Putovanje zaposlenih na posao, prema pređenoj udaljenosti i emisijim faktorima.

Tabela 11 - Scope 3 emisije za putovanje zaposlenih na posao

Scope 3 emisije - Putovanje zaposlenih na posao						
Lokacija	Ukupna pređena udaljenost (Pkm)	Emisioni faktor (kgCO ₂ e/ pkm)	Izvor podatka za emisioni faktor	Broj FTE koji su popunili anketu	Prosečne emisije tCO ₂ e/FTE zaposlenih	Ukupne CO ₂ (t) emisije zaposlenih
ČA - ČA	1.050.400	0,02	DEFRA	404	26.186,47	10.579,33
ČA - KV	291.200	0,03		14	10.177,44	142,48
GM - ČA	537.680	0,02		47	13.404,36	630,01
KV - KV	271.440	0,02		87	6.767	588,73
KG - ČA	343.220	0,02		12	8.556,47	102,68
OSTALO	98.800	0,02		4	2.436,08	9,85
				564		12.043,2

Grafik 6 - Struktura Scope 3 emisija u 2023. godini

Plan smanjenja ugljeničnog otiska

Pored GHG emisija obuhvaćenih u okviru Scope-a 1,2 i 3 koje obuhvataju specifično CO₂ emisije, odvojeno pratimo emisije oksida azota (NOx), oksida sumpora (SOx) i drugih emitovanih atmosferski štetnih materija. Pregled svih je prezentovan u tabeli:

Atmosferske zagađujuće materije (kg/god)		
	2023. godina	2024. godina
NOx (Oksidi azota)	2.159,5	1.678,1
SOx (Oksidi sumpora)	23,3	25,4
Perzistentna organska jedinjenja (POP)	477,5	424,2
Isparljivih organskih spojeva (VOC)	/	/
Opasnih zagađivača vazduha (HAP)	/	/
Čestice materije (PM)	183,0	187,2
Ostali standardni zagađivači	/	
Količina supstanci koji oštećuju ozonski omotač (ODS)	/	

Koncipiranje strategije dekarbonizacije, politike klimatskih promena i sličnih dokumenata predstavlja prvi korak ka strateškom cilju smanjenja CO₂ emisija. Dekarbonizacija se zasniva na principima koji imaju za cilj:

- Usklađivanje sa relevantnim zakonima i regulativama;
- Smanjenje ugljeničnog otiska i dostizanje ugljenične neutralnosti do 2050;
- Implementacija mera energetske efikasnosti;
- Promocija upotrebe obnovljivih izvora energije;
- Upotreba alternativnih materijala i goriva;
- Edukacija zaposlenih i ostalih zainteresovanih strana o značaju klimatskih promena;
- Uključivanje rizika klimatskih promena u dugoročne analize rizika;

Prepoznajemo važnost prelaska na održive prakse proizvodnje. Podržavamo inicijative kao što su Evropski zeleni dogovor, Pariski sporazum i usklađujemo poslovanje sa Nacionalno utvrđenim doprinosima Republike Srbije prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih Nacija o promeni klime i Pariskom sporazumu, sa ciljem smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte za 33% do 2030. godine u odnosu na predindustrijski nivo. Poslovnu aktivnost sprovodimo u skladu sa Zakonima i Regulativama Republike Srbije, koji se tiču životne sredine, poput Zakona o klimatskim promenama (Sl. Glasnik RS, br 26/2021). Do sada nisu korišćeni krediti za kompenzaciju emisija (offsets).

U cilju smanjenja ugljeničnog otiska postavili smo ciljeve (kratkoročne i dugoročne) i definisali akcione planove. U predstojećim godinama planiramo da razmotrimo i realizujemo sledeće aktivnosti.

Prvo, preispitaćemo mogućnost prelaska sa gasnih gorionika na gorionike koji koriste električnu energiju na liniji za elektrostatičko bojenje prahom. Projekat terba holistički da obuhvati sve važne aspekte, uštedu prelaskom na novi energent, cenu koštanja projekta, vreme potrebno za realizaciju, efekat smanjenja CO₂ emisija prelaskom na nove energente, vreme isplativosti investicije. Status ukidanja pojedinih emitera i merenje emisija na istim.

U okviru drugog projekta, analiziraćemo mogućnost instalacije peći za toplo cinkovanje na električni pogon

ili „double power“ sistem. izvršićemo uporedni pregled prednosti/mana sistema zagrevanja peći na prirodni gas ili na el. napajanje (životni vek kade, termodinamički kapacitet, kvalitet gotovog proizvoda), sa svim povezanim detaljima cene koštanja. Uzećemo u obzir i proračun efekta smanjenja CO₂ emisija potencijalnim prelaskom na nov način grejanja peći i tačno definisati šta peć na električni pogon donosi od dodatnih investicija i u kojim uslovima se može ugraditi.

U pogledu cirkularne ekonomije, poboljšanja ekoloških aspekata i smanjenja GHG emisija planiramo instaliranje postrojenja za regeneraciju kiseline.

Kada govorimo o indirektnim izvorima GHG emisija, naša kompanija je među prvima prepoznala važnost obnovljivih izvora energije. Blagovremene odluke da se ulaže u sferu obnovljivih izvora su u mnogome olakšali prilagođavanje novim postulatima vezanim za emisije CO₂. Trenutno, oko 40% naše električne energije za sopstvene potrebe koristimo iz solarnih panela. Preko naše partnerske „ćerke firme“ Noleko, planiramo da u narednim godinama osiguramo da sva električna energija potrebna za njenu proizvodnju dolazi isključivo iz solarnih panela.

Takođe, u planu je detaljna analiza potrošnje električne energije, pregled svih električnih vodova, razmatranje svih potencijalnih gubitaka električne energije usled korišćenja zastarelih uređaja i dr.

Zbog neophodne verifikacije CBAM izveštaja koja će biti neizostavna, sprovedaćemo analizu mogućnosti realizacije potpisivanja PPA ugovora o kupovini „Zelene električne energije“ između Noleka i Uniprometa.

Konačno, razmotrićemo mogućnost prelaska voznog parka sa fosilnih goriva na vozila na električni pogon (na onim relacijama gde je to izvodljivo). U planu je sprovođenje analize potrošnje, održavanja i isplativosti (studija na 5 godina).

Otpad

Svesni smo odgovornosti koju nosi naša industrija i njen potencijalni uticaj na životnu sredinu. Zato kontinuirano unapređujemo procese i smanjujemo otpad nastao u svakodnevnom poslovanju. Međutim, ekološki otisak ne završava se unutar naših operacija – on obuhvata i aktivnosti naših dobavljača i partnera u lancu snabdevanja.

Posvećeni smo smanjenju negativnog uticaja na svim nivoima u našem lancu vrednosti, od pažljivog izbora sirovina i optimizacije proizvodnih procesa do finalne isporuke proizvoda. Naš pristup nije usmeren samo na otpad koji direktno generišemo, već i na onaj koji nastaje duž celog lanca vrednosti. Verujemo da održivo poslovanje zahteva holistički pristup i odgovornost u svim fazama rada.

U skladu sa zakonima Republike Srbije, uspostavili smo sistem upravljanja otpadom koji obezbeđuje pravilno razvrstavanje, predaju ovlašćenim operaterima i transparentno vođenje dokumentacije. Redovno izveštavamo Agenciju za zaštitu životne sredine, dok kroz inspekcijske nadzore i otvorenu komunikaciju sa svim zainteresovanim stranama osiguravamo usklađenost sa ekološkim standardima.

Posebnu pažnju posvećujemo ugovorima sa ovlašćenim operaterima i vođenju evidencija o količinama otpada, čime garantujemo odgovornu obradu i kontrolu ekoloških tokova unutar naših operacija. Naš pristup se zasniva na kontinuiranom praćenju i unapređenju praksi kako bismo održali visoke standarde zaštite životne sredine i osigurali dugoročnu održivost poslovanja.

Upravljanje otpadom u našoj kompaniji zasniva se na principima cirkularne ekonomije i stalnom unapređenju proizvodnih procesa. Aktivno radimo na

optimizaciji proizvodnje kroz precizno planiranje i smanjenje škarta, posebno u segmentu metalnog otpada. Ulažemo u modernizaciju tehnologija, korišćenje hemikalija i pomoćnih materijala sa dužim životnim ciklusom, kao i njihovu ponovnu upotrebu gde god je to moguće.

U okviru zatvorenih tehnoloških postupaka primenjujemo metode recirkulacije i regeneracije, čime dodatno smanjujemo ekološki otisak. Otpad se klasifikuje prema načinu tretmana i konačnom zbrinjavanju, pakuje u odgovarajuću ambalažu, obeležava, meri i skladišti u magacinu za otpad, u skladu sa njegovim karakteristikama. U svim proizvodnim pogonima i radnim celinama postavljeni su jasno obeleženi punktovi i ambalažna sredstva za različite vrste otpada, čime osiguravamo efikasno prikupljanje i adekvatan tretman.

Neprestano ulažemo u nove tehnologije koje omogućavaju optimizaciju resursa, smanjenje potrošnje energije, vode i hemikalija, kao i redukciju količine otpada. Kao deo ovog pristupa, na novoj liniji za elektrostatičko bojenje prahom instaliran je Evaporator, savremeni uređaj koji smanjuje otpadne vode i istrošene rastvore na svega 5-10% početnog volumena. Destilat dobijen ovim procesom visokog je kvaliteta i vraća se u proizvodni ciklus, čime dodatno doprinosimo cirkularnoj ekonomiji i smanjenju ekološkog otiska.

Vrsta i količina generisanog otpada

Vrsta generisanog neopasnog otpada (t)	2023.	2024.
Otpadni lim	3.045,22	3.037,897
Otpadni aluminijum	114,60	49,29
Otpadna paljena žica	112,89	121,35
Tvrđi cink	130,10	108,01
Pepeo od cinka	170,58	174,07
Streč folija	7,86	6,05
Otpadni karton	11,03	9,95
Plastika i polipropilenska traka	1,67	0,00
Otpadna pet ambalaža	2,64	7,43
Otpadni filteri vazduh	0,84	0,00
Otpadni mulj	150,15	121,90
Otpadna kamena vuna	4,00	3,00
Otpadne brusne ploče	0,76	2,10
Otpadna guma	6,83	8,61
Otpadne istrošene boje u prahu	1,95	4,00
Ukupno (t) :	3.761,11	3.653,66

Tabela 13 - Uporedna analiza generisanog neopasnog otpada za 2023. i 2024. godinu

Analizom generisanog neopasnog otpada u proteklom periodu uočili smo značajne trendove koji nam omogućavaju da dodatno unapredimo strategije održivog upravljanja resursima. Količina otpadnog lima zabeležila je manlo smanjenje, dok smo kod određenih vrsta otpada, poput aluminijuma, tvrdog cinka, streč folije, kartona i otpadnog mulja, ostvarili značajno smanjenje. Ovi rezultati su posledica naših uloženi napora u efikasnost mera optimizacije i racionalnijeg korišćenja resursa.

Istovremeno, evidentirali smo porast količine PET ambalaže, otpadnih brusnih ploča i istrošene boje u prahu.

Nastavljamo sa ulaganjem u tehnologije koje omogućavaju reciklažu i ponovnu upotrebu materijala, jer verujemo da odgovorno upravljanje otpadom nije samo obaveza, već i ključna komponenta dugoročno održivog poslovanja.

Vrsta generisanog opasnog otpada (t)	2023.	2024.
Otpadne rukavice, pucval i zauljene krpe	1,96	5,24
Otpadna emulzija iz proizvodnog pogona	18,46	2,1
Otpadna ulja	2,38	3,12
Otpadni rastvor od uklanjanja farbe	1,89	3,03
Otpadni rastvori hemijske pripreme površine metala	1,22	2,18
Otpadna ambalaža od ulja i hemikalija	0,14	0,48
Mulj iz sušara (otpad iz proizvodnog procesa)	12	14
Istrošena hlorovodonična kiselina	34,68	100,16
E-E otpad	1	1,16
Otpadni akumulatori	0,705	1,58
Ukupno (t) :	75,655	133,05

Tabela 14 - Uporedna analiza generisanog opasnog otpada za 2023. i 2024. godinu

Analizom podataka o opasnom otpadu u 2023. i 2024. godini evidentirali smo značajne promene u količinama određenih vrsta otpada. Primetan je porast istrošene hlorovodonične kiseline, otpadnih rukavica i krpa, kao i otpadnog rastvora od uklanjanja farbe. Takođe, zabeleženo je povećanje količine otpadnih ulja i otpadnih brusnih ploča.

Istovremeno, došlo je do smanjenja otpadne emulzije iz proizvodnih pogona i otpadne ambalaže od ulja i hemikalija. Ovi podaci potvrđuju promene u generisanju otpada i pružaju osnovu za dalje unapređenje upravljanja otpadom.

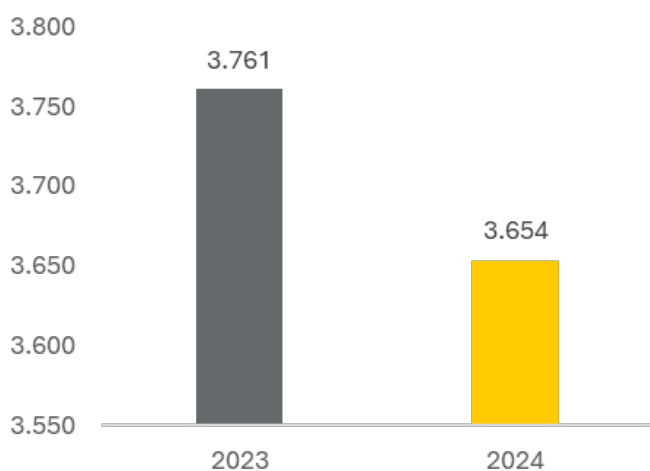
Nastavljamo sa praćenjem trendova i optimizacijom procesa kako bismo osigurali efikasno upravljanje otpadom u skladu sa ekološkim standardima i regulatornim zahtevima.

Kontinuirana analiza nam omogućava da identifikujemo mogućnosti za unapređenje cirkularnih praksi i smanjenje ekološkog otiska.

Fokus nam je na optimizaciji proizvodnje, smanjenju škarta i primeni inovativnih rešenja koja poboljšavaju efikasnost korišćenja resursa. Ulaganjem u tehnologije za reciklažu i ponovnu upotrebu materijala, gradimo održiv poslovni model u kojem odgovorno upravljanje otpadom predstavlja ključni princip dugoročnog razvoja.

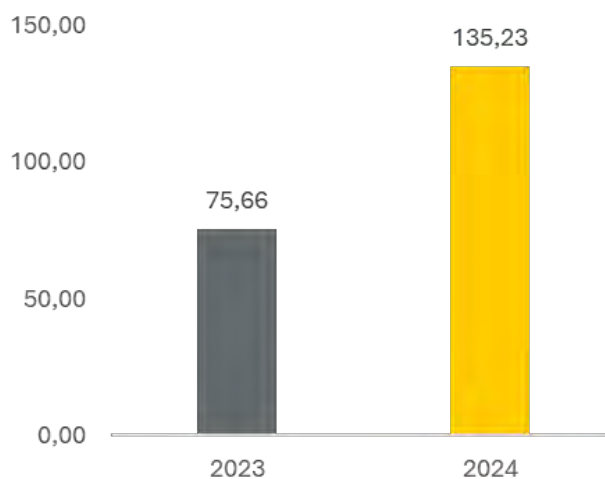
Na dijagramu ispod prikazan je pregled ukupno generisanog opasnog i neopasnog otpada:

Ukupna količina generisanog neopasnog otpada tokom 2023. i 2024. godine

Grafik 8 - Ukupna količina generisanog neopasnog otpada tokom 2023. i 2024. godine

Ukupna količina generisanog opasnog otpada tokom 2023. i 2024. godine

Grafik 7 - Ukupna količina generisanog opasnog otpada tokom 2023. i 2024. godine

U Uniprometu primenjujemo sistem ponovne upotrebe otpada u sopstvenoj proizvodnji, pri čemu se mulj iz sušara, kao otpad iz proizvodnog procesa, koristi na istoj lokaciji. U 2023. godini ponovo je upotrebljeno 12 tona ovog otpada, dok je u 2024. godini količina porasla na 14 tona.

Sav otpad koji se koristi u ovom procesu klasifikovan je kao opasan otpad, dok neopasan otpad nije obuhvaćen ponovnom upotrebom. U okviru ovog sistema, mulj iz sušara se ne reciklira, već se u

potpunosti ponovo koristi unutar iste proizvodne lokacije. Na lokaciji nema obrade otpada van ovog procesa, niti se otpad transportuje na drugu lokaciju radi reciklaže ili daljeg tretmana.

Ovaj sistem upravljanja otpadom omogućava njegovo ponovno iskorišćenje u okviru proizvodnog procesa, pri čemu se vodi evidencija o količinama i načinu korišćenja.

Grafik 9 - Ukupna količina ponovo iskorišćenog otpada u sopstvenoj proizvodnji za 2023. i 2024. godinu

Upravljanje vodom

Posvećeni smo odgovornom upravljanju vodnim resursima, koristeći vodu iz sopstvenog bunara i gradske vodovodne mreže za potrebe proizvodnje i drugih operativnih aktivnosti. Svesni smo značaja očuvanja vode, te se trudimo da optimizujemo njenu potrošnju, uz primenu tehnologija koje omogućavaju maksimalnu recirkulaciju i ponovnu upotrebu. Otpadne vode koje nastaju u procesu rada prolaze kroz tretman pre nego što su ispuštene u gradski kanalizacioni sistem, pri čemu osiguravamo da su sve vrednosti u skladu sa zakonskim normama i propisanim graničnim vrednostima.

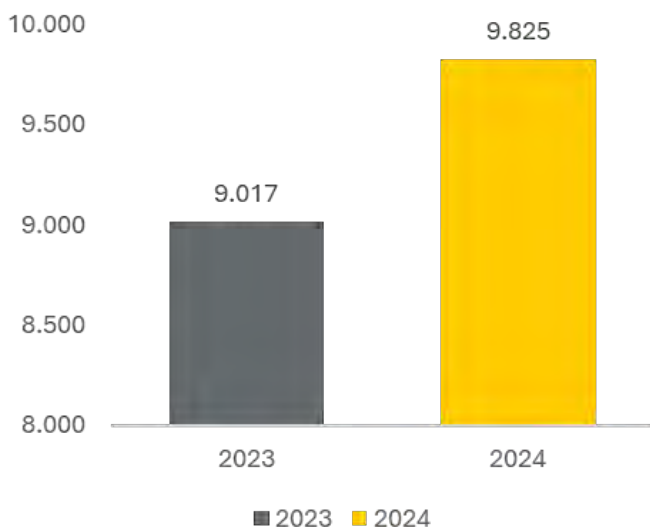
Pridržavamo se svih relevantnih zakonskih regulativa Republike Srbije, a kroz implementaciju standarda ISO 14001 kontinuirano pratimo potrošnju vode i radimo na njenom smanjenju, prilagođavajući ciljeve obimu proizvodnje. U tom procesu oslanjamo se na tehnološka rešenja koja omogućavaju efikasno korišćenje resursa, čime

doprinosimo smanjenju ukupnog uticaja na životnu sredinu. Naša posvećenost očuvanju vode odražava se i kroz redovne analize i monitoring ispuštenih voda, koje sprovodimo u saradnji sa akreditovanim laboratorijama.

Do sada nije zabeležen ni jedan incident neusklađenosti sa propisanim standardima za kvalitet otpadnih voda. Prilikom kontrole, posebno se fokusiramo na određene supstance, uključujući bakar, cink, hloride, hrom, kadmijum, nikl i olovo, čije granične vrednosti su definisane zakonskim propisima. Ispitivanja se vrše kvartalno, a rezultati se dostavljaju nadležnim institucijama u skladu sa važećim regulativima.

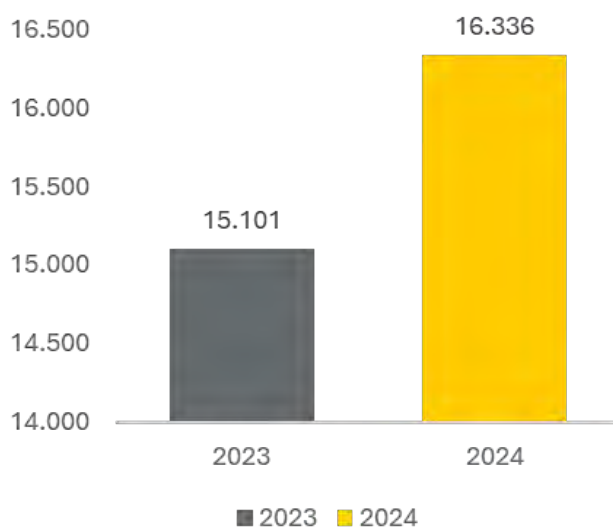
Kao što je prikazano na grafikonu, tokom 2024. godine zabeležena je veća potrošnja vode i generisanje otpadnih voda, u poređenju sa prethodnom 2023. godinom.

Ukupna godišnja generisana količina otpadnih voda (m3)

Grafik 11 – Ukupna godišnja količina generisanih otpadnih voda u 2023. i 2024. godini

Ukupna godišnja potrošnja vode u (m3)

Grafik 10 – Ukupna godišnja potrošnja vode tokom 2023. i 2024. godine

Naši ciljevi u vezi sa vodnim resursima postavljeni su tako da budu realni, merljivi i dostižni u jasno definisanim vremenskim okvirima. Osnovni koraci u ovom procesu uključuju praćenje potrošnje, kontrolu kvaliteta i ispuštanja otpadnih voda, kao i prilagođavanje operativnih procesa kako bismo minimizirali negativne uticaje.

Na taj način obezbeđujemo usklađenost sa zakonskim regulativima, ali i potvrđujemo našu posvećenost odgovornom i održivom poslovanju. Naš cilj je postepeno smanjenje potrošnje vode za 3% mesečno ili godišnje po toni učinka.

Kako bismo to ostvarili, kontinuirano unapređujemo proizvodne procese i primenjujemo nova tehnološka rešenja za rekuperaciju i recirkulaciju vode, čime doprinosimo njenoj racionalnijoj upotrebi i efikasnijem upravljanju vodnim resursima.

DRUŠTVENI ASPEKT

Bezbednost i zdravlje

Kako bismo osigurali da naši zaposleni rade u bezbednom i zdravom okruženju, implementirali smo sistem upravljanja bezbednošću i zdravljem na radu, u potpunosti usklađen sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu („Sl. glasnik RS“, br. 35/2023, član 16), kao i sa međunarodnim standardom ISO 45001.

U skladu sa zakonskim regulativama, doneli smo Akt o proceni rizika, koji obuhvata sva radna mesta u našoj kompaniji. Svaka procena pažljivo analizira specifične aktivnosti na radnom mestu, identifikuje potencijalne rizike i definiše mere za njihovo smanjenje ili eliminaciju. Prvobitna procena rizika na svim radnim mestima sprovedena je u saradnji sa nezavisnom eksternom kućom, koja je detaljno analizirala celokupan proces rada i prepoznala moguće opasnosti. Svesni da bezbednost nije statičan proces, naše Odeljenje za bezbednost i zdravlje na radu kontinuirano prati i procenjuje sve promene koje mogu uticati na nivo rizika, uključujući uvođenje nove opreme, promene u tehnologiji rada i reorganizaciju proizvodnih procesa. Kada do takvih promena dođe, izrađuje se novi Akt o proceni rizika, kojim se definišu odgovarajuće mere zaštite.

Naš tim za bezbednost čine sertifikovani stručnjaci sa položenim stručnim ispitima za procenu rizika. Njihova stručnost i analitički pristup omogućavaju nam da kontinuirano unapređujemo sistem bezbednosti, u skladu sa zakonskim propisima i standardima. Vrednost bezbednosti na radu ne leži samo u pravilima i procedurama, već u aktivnom učešću zaposlenih. Zato smo razvili TAG sistem, putem kojeg zaposleni mogu prijaviti nepravilnosti i potencijalne opasnosti, omogućavajući brzo

reagovanje i rešavanje problema. Svi zaposleni imaju pravo da odbiju rad ako procene da im preti neposredna opasnost po život i zdravlje. O ovom pravu redovno ih edukujemo kroz obuke i interne kampanje.

Kako bismo što bolje razumeli uzroke incidenata i preduzeli efikasne korektivne mere, koristimo metodu „5 zašto“ za analizu manjih povreda, dok u slučaju težih incidenata uključujemo Odbor za bezbednost i zdravlje na radu, koji kroz detaljne analize predlaže korektivne mere. Naše Odeljenje za bezbednost i zdravlje na radu redovno obilazi proizvodne pogone i magacine, sprovodi inspeksijske kontrole i komunicira sa zaposlenima kako bi identifikovalo potencijalne rizike.

Svi naši zaposleni prolaze periodične obuke o rizicima vezanim za njihovo radno mesto. Uz to, u saradnji sa specialistima medicine rada, organizujemo edukativna predavanja o očuvanju zdravlja i prevenciji povreda. Obavezni lekarski pregledi se obavljaju u saradnji sa medicinskim ustanovama u Čačku i Kraljevu, pri čemu su podaci o zdravlju zaposlenih poverljivi i dostupni isključivo medicinskom osoblju. Naši zaposleni imaju priliku da direktno učestvuju u poboljšanju bezbednosti kroz sistem inovacija TAG i rad Odbora za bezbednost i zdravlje na radu, čiji se sastanci održavaju elektronski, omogućavajući ravnopravno učešće svih članova.

Svim novozaposlenima osnovnu obuku za bezbedan rad, dok specifične obuke uključuju rad sa viljuškarima, rad sa kranovima i građevinskim mašinama, kao i bezbedan rad sa specijalizovanom opremom. Interno organizujemo obuke, dok eksterno sarađujemo sa stručnjacima medicine na mesečnim edukacijama. Pored obaveznih obuka, organizujemo i programe promocije zdravlja, uključujući predavanja o ishrani i savetovanje sa nutricionistima.

Sistematski identifikujemo i analiziramo rizike, pri čemu smo prepoznali sledeće faktore kao potencijalne pretnje: hemijske štetnosti, buku, telesna naprezanja i nejonizujuće zračenje. Redovna ispitivanja nisu pokazala prekoračenja dozvoljenih vrednosti, ali u slučajevima povećanih rizika preduzimamo dodatne mere zaštite, poput rekonstrukcije ventilacionih sistema i obezbeđivanja adekvatne zaštitne opreme. Kroz SCRUM projekat „Opasne tačke“, analiziramo kritične tačke u proizvodnim procesima, prateći realizaciju mera na nedeljnim sastancima.

Pored redovnog Zakonskog ispitivanja uslova radne okoline na svake tri godine, samoinicijativno smo odlučili smo da obavljamo i vanredna merenja u pogonu za toplo cinkovanje, koja se odnose na dvadesetčetvoro časovno merenje prisutnosti hemijskih štetnosti na kvartalnom nivou za sva merna mesta. Svaki zaposleni, putem QR koda može pristupiti ovim izveštajima, kako bi se informisao o radnoj okolini u kojoj provodi svoje radno vreme.

Kako pružamo i usluge montaže svojih sistema zaštitnih ograda na domaćem i inostranom tržištu, posebnu pažnju posvećujemo bezbednosti i zdravlju radnika na terenu. S tim u vezi, Odeljenje bezbednosti i zdravlja na radu prijavljuje i prati aktivna gradilišta, kako bi se ispoštovale Zakonske norme, ali i izbegla bilo kakva sumnja u sigurnost naših zaposlenih.

Sva sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu su dostupna svim zaposlenima. Uspostavili smo stalnu kontrolu korišćenja i ispravnosti zaštitne opreme kako bi se osigurao njen pravilan rad i efikasnost. Takođe, sva zaštitna oprema je prilagođena klimatskim uslovima, uključujući zimsku i letnju zaštitnu opremu. Pri nabavci sredstava i opreme za ličnu zaštitu najviše pažnje posvećujemo kvalitetu, uključujući otpornost na habanje, ulja i druge spoljne faktore.

Najčešće povrede u našem okruženju odnose se na posekotine i povrede ekstremiteta, ali kroz proaktivne mere nastojimo da ih smanjimo na minimum.

Do sada nije evidentirano nijedno profesionalno oboljenje niti bolest povezanu sa radnim uslovima u Uniprometu. Kroz kontinuirano praćenje rizika, redovne edukacije i aktivno uključivanje zaposlenih, uspešno održavamo visok nivo bezbednosti i zdravlja na radu. Naš cilj je sigurno i zdravo radno okruženje za sve naše zaposlene, gde svako može raditi sa poverenjem i sigurnošću.

Tokom 2024. godine zabeležili smo značajnu promenu u strukturi angažovanih radnika, što odražava evoluciju našeg poslovnog modela i prelazak ka fleksibilnijim oblicima rada. Broj radnika koji nisu formalno zaposleni u organizaciji, ali čiji rad i/ili radno mesto podleže našoj kontroli i koji su prošli kroz internu reviziju, porastao je sa 49 u 2023. na 83 u 2024. godini. Ovaj porast svedoči o jačanju internih kontrolnih mehanizama i našem kontinuiranom nastojanju da očuvamo visok nivo operativnih standarda. U istom periodu, među ovom kategorijom radnika zabeležene su dve povrede na radu.

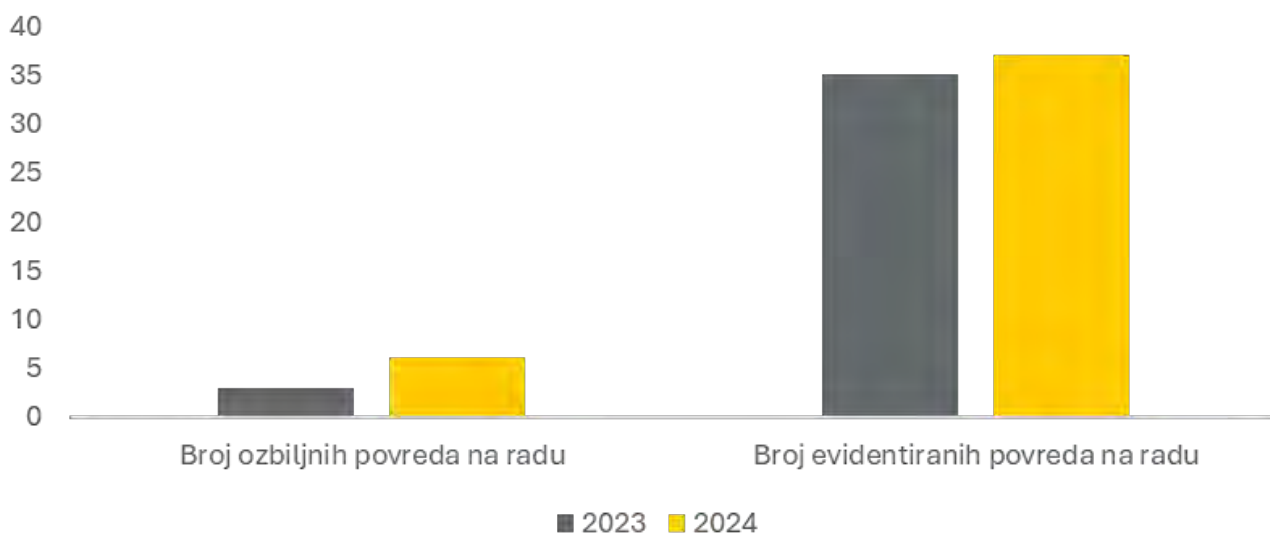
Tokom 2024. godine, u kompaniji nije zabeležen nijedan smrtni slučaj kao posledica povreda na radu, ni među zaposlenima, ni među radnicima čiji rad ili radno mesto organizacija kontroliše. Ovaj podatak potvrđuje efikasnost sprovedenih mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Istovremeno, evidentirano je šest ozbiljnih povreda na radu među zaposlenima, što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu, dok je broj ukupnih povreda iznosio 37. Iako su profesionalna oboljenja i dalje na nultom nivou, kontinuirana procena rizika i preventivne mere ostaju ključni prioritet kako bi se osiguralo bezbedno i zdravo radno okruženje.

Želimo da nivo povreda na radu minimiziramo, da svedemo broj teških povreda na radu ispod 3 a lakih povreda na radu ispod 20.

Broj povreda na radu u 2023. i 2024. godini

Grafik 12 - Broj povreda na radu u 2023. i 2024. godini

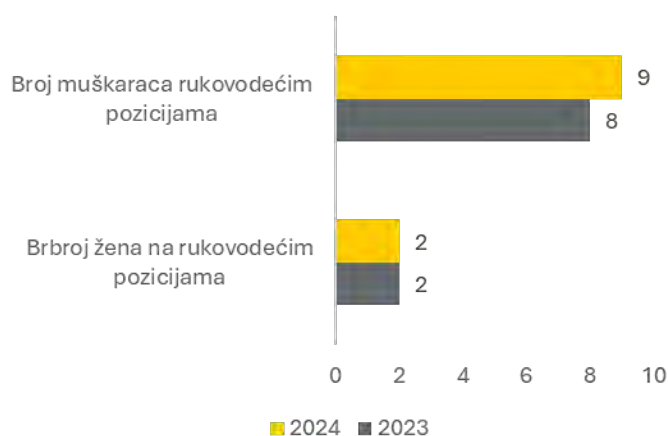
Inkluzija i raznolikost

Kontinuirano radimo na izgradnji inkluzivne i raznolike radne sredine, u kojoj svi zaposleni imaju jednake mogućnosti za razvoj i napredovanje. Verujemo da raznolikost donosi nove perspektive, poboljšava donošenje odluka i doprinosi inovacijama, što se odražava i na našu poslovnu strategiju i razvoj kadrova.

Tokom protekle godine, rukovodstvo naše kompanije proširilo se sa 10 na 11 članova, pri čemu je zadržan balans u rodnoj zastupljenosti, dok je broj muškaraca blago porastao. Posebno nas raduje što je, po prvi put, u upravljačku strukturu uključen i pojedinac mlađi od 30 godina, što potvrđuje našu posvećenost osnaživanju mladih talenata i izgradnji menadžerskog tima spremnog za buduće izazove.

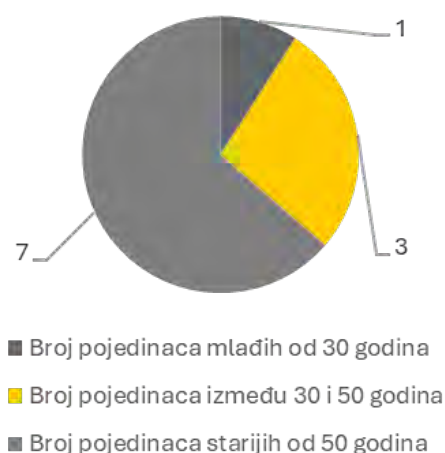
Istovremeno, starosna struktura rukovodstva ostala je stabilna u odnosu na prethodnu godinu – tri člana pripadaju starosnoj grupi od 30 do 50 godina, dok sedam članova ima više od 50 godina.

Polna struktura zaposlenih na rukovodećim pozicijama u 2024. godini

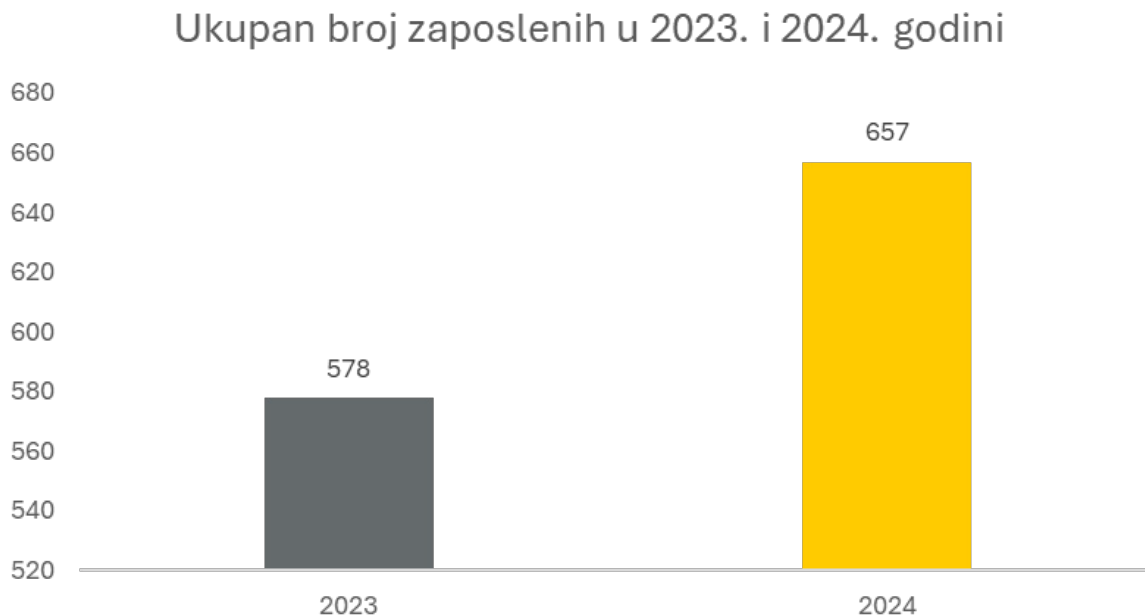
Grafik 13 – Polna struktura zaposlenih na rukovodećim pozicijama u 2024. godini

Starosna struktura zaposlenih na rukovodećim pozicijama u 2024. godini

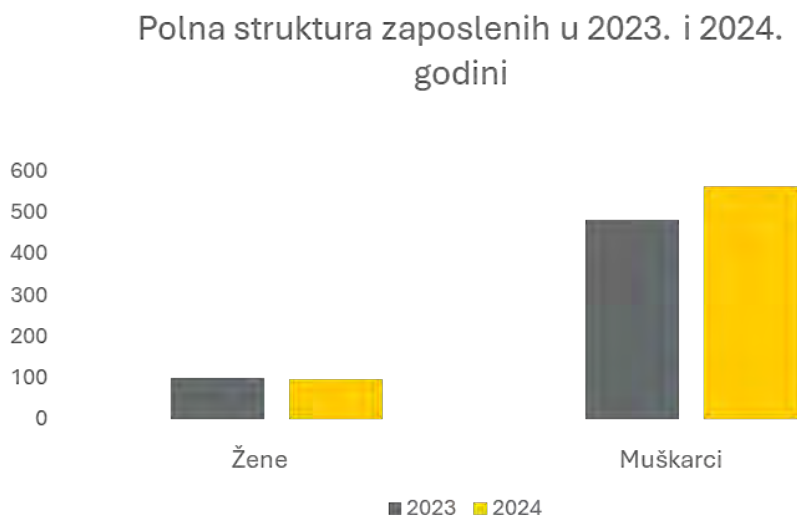
Grafik 14 – Starosna struktura zaposlenih na rukovodećim pozicijama u 2024. godini

Paralelno s tim, nastavili smo da širimo svoj tim, pa je ukupan broj zaposlenih u 2024. godini dostigao 657, što predstavlja značajan rast u poređenju sa prethodnom godinom i potvrđuje stabilan razvoj kompanije.

Grafik 15 - Ukupan broj zaposlenih u 2023. i 2024. godini

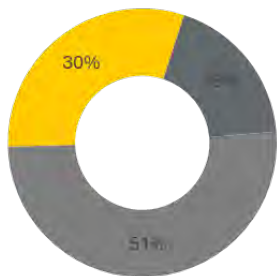
Polna struktura zaposlenih u našoj kompaniji odražava stabilan rast i postepeno približavanje rodnoj ravnoteži. Broj žena u kolektivu u 2024. godini je 94 dok je broj muškaraca porastao sa 480 na 563, što ne samo da potvrđuje širenje našeg poslovanja, već i pokazuje našu posvećenost inkluziji i stvaranju raznovrsnog i dinamičnog radnog okruženja.

Grafik 16 - Polna struktura zaposlenih u 2023. i 2024. godini

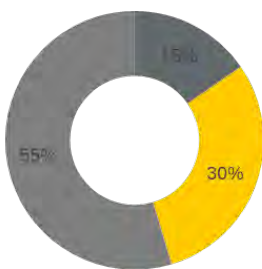
Starosna struktura zaposlenih odražava stabilan razvoj, uz blagi porast broja mladih profesionalaca mlađih od 30 godina, kao i rast zaposlenih u kategoriji od 30 do 50 godina. Ovi trendovi ukazuju na kontinuirani profesionalni napredak unutar kompanije i osiguravaju dugoročnu održivost i stabilnost našeg tima.

Starosna struktura zaposlenih u 2023. godini

■ Broj zaposlenih mlađih od 30 godina
■ Broj zaposlenih između 30 i 50 godina
■ Broj zaposlenih starijih od 50 godina

Starosna struktura zaposlenih u 2024. godini

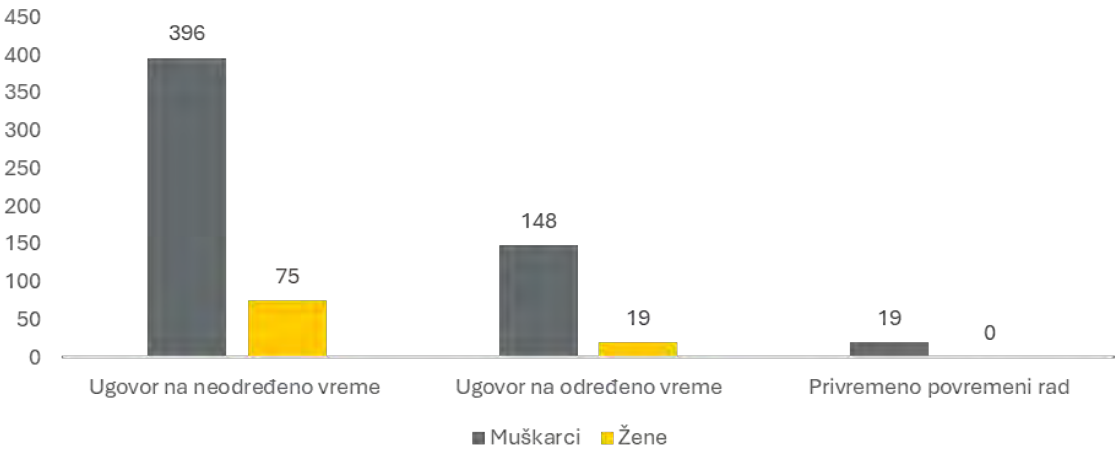
■ Broj zaposlenih mlađih od 30 godina
■ Broj zaposlenih između 30 i 50 godina
■ Broj zaposlenih starijih od 50 godina

Grafik 17 - Starosna struktura zaposlenih u 2023. i 2024. godini

Od ukupno 657 zaposlenih, 471 ima ugovor na neodređeno vreme, 167 zaposlenih se nalazi u radnom odnosu na određeno vreme, dok je 19 radnika angažovano na privremenim i povremenim poslovima.

Posmatrano prema polnoj strukturi, među zaposlenima na neodređeno vreme, 396 su muškarci, a 75 žene. Kod zaposlenih na određeno vreme, 148 su muškarci, dok je 19 žena, dok su svi zaposleni angažovani na privremenim i povremenim poslovima su muškarci.

Tipovi ugovora i polna struktura zaposlenih u 2024. godini

Grafik 18 - Tipovi ugovora i polna struktura zaposlenih tokom 2024. godine

Tokom 2024. godine nije zabeležen nijedan incident diskriminacije, što potvrđuje našu posvećenost negovanju etičkih i pravičnih radnih odnosa.

Evidencija i praćenje prisustva zaposlenih

Evidencija zaposlenih u kompaniji sprovodi se svakodnevno putem korporativnih kartica, a celokupan proces nadgleda i upravlja HR sektor kroz specijalizovani softver. Ovaj sistem omogućava automatsko generisanje podataka o prisustvu zaposlenih na radnom mestu, uključujući:

- Registrovanje dolazaka i odlazaka,
- Plaćena i neplaćena odsustva,
- Bolovanja i privremenu sprečenost za rad.

HR tim je odgovoran za proveru podataka, kao i za formalnu ispravnost doznaka. Na kraju svakog meseca, podaci se obrađuju i ažuriraju, čime se rukovodiocima omogućava uvid u prisustvo svojih timova.

Nakon završetka svih kontrola, finalni podaci se prenose u Microsoft Dynamics Navision, što označava početak obračuna zarada. Da bi se podaci preneli, neophodna je prethodna potvrda nadležnih organa, čime se osigurava tačnost i usklađenost celokupnog procesa evidencije prisustva i obračuna zarada.

Dobrobit zajednice

Unipromet nije samo kompanija – mi smo deo zajednice i verujemo da poslovanje ima pravu vrednost tek kada donosi dobrobit ljudima oko nas. Naš uticaj ne završava se poslovnim rezultatima, već se ogleda u svakodnevnim nastojanjima da stvorimo bolje uslove za život. To činimo otvaranjem novih radnih mesta, obezbeđivanjem fer i sigurnih uslova rada, brigom o životnoj sredini i podrškom kulturnim, sportskim i humanitarnim inicijativama.

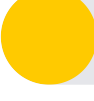
Društvena odgovornost za nas nije samo niz pojedinačnih projekata – to je način na koji poslujemo i donosimo odluke. Verujemo da se vrednost kompanije ne meri samo brojkama, već i tragom koji ostavlja u zajednici.

Iz tog razloga osnovali smo 2022. godine Fondaciju Unipromet – neprofitnu i nevladinu organizaciju, s ciljem da dugoročno i organizovano pomažemo onima kojima je pomoć najpotrebnija. Fokusirani smo na unapređenje kvaliteta života ugroženih društvenih grupa, podršku deci i mladima, kao i na razvoj obrazovanja, nauke i kulture.

Kroz različite projekte i donacije nastojimo da zajednici vratimo onoliko koliko od nje dobijamo. Posebnu pažnju posvećujemo ekološkim inicijativama, jer smatramo da je odgovornost prema životnoj sredini podjednako važna kao i odgovornost prema ljudima. U saradnji sa Ekološkim udruženjem „Zeleni Sad“ iz Novog Sada, podržali smo projekte koji podstiču cirkularnu ekonomiju, održivi razvoj i podizanje svesti o zaštiti prirode.

Pored ekologije, ne zaboravljamo ni naše kulturno nasleđe. Kao jedan od glavnih sponzora Međunarodnog festivala folklora „Etno fest“, podržavamo manifestaciju koja kroz umetnost i tradiciju povezuje različite narode. Verujemo da su kultura i identitet temelj svakog društva, a podrška ovom festivalu naš je način da očuvamo vrednosti koje nas spajaju.

- **Cilj 1** Unapređenje obrazovanja i briga o mladima
- **Cilj 2** Humanitarna pomoć i socijalna podrška
- **Cilj 3** Promovisanje društvene odgovornosti i podsticanje na doprinos zajednici
- **Cilj 4** Razvoj preduzetništva mladih
- **Cilj 5** Saradnja sa državnim i međunarodnim organizacijama
- **Cilj 6** Podrška humanitarnim i društveno korisnim aktivnostima

Ilustracija 4 - Održivi razvoj i društvena odgovornost

Tokom 2024. godine, kroz fondaciju Unirpomet, sa ponosom smo podržali različite inicijative i organizacije putem donacija. Među njima su donacija Domu zdravlja u Čačku, Univerzitetskom kliničkom centru Srbije i ekološkom udruženju Zeleni Sad. Takođe, pružili smo podršku crkvi u Vranićima, sponzorisali lekarski kongres i dali doprinos radu humanitarne organizacije Srbi za Srbe.

Verujemo da je porodica temelj svake zajednice. Zato smo osnovali Fondaciju UNibebe, kroz koju podstičemo natalitet i pružamo podršku roditeljima – kako zaposlenima u našoj kompaniji, tako i širom zajednice. Svesni izazova s kojima se roditelji susreću, pokrenuli smo različite inicijative kako bismo im olakšali prve korake u roditeljstvu. Kao znak podrške, uveli smo vaučere za novorođenčad za naše zaposlene, jer smatramo da svako dete zaslužuje toplu dobrodošlicu i sigurnu budućnost.

Posebnu pažnju posvećujemo zdravlju žena i sigurnosti budućih majki. U okviru Fondacije UNibebe, izdvojili smo 15.000 evra za Opštu bolnicu u Čačku kako bismo pomogli u nabavci medicinske opreme. Verujemo da svaka žena zaslužuje najbolju moguću negu i želimo da doprinesemo sigurnijoj i kvalitetnijoj zdravstvenoj zaštiti u našem gradu.

Tokom 2024. godine, kroz fondaciju Unibebe, sa zadovoljstvom smo pružili podršku onima kojima je najpotrebnija. Među značajnim donacijama ističu se donacija porodilištu u Čačku, kao i dodela novčanih vaučera svim zaposlenima koji su u ovoj godini postali roditelji.

UPRAVLJANJE

Organizaciona struktura

Našu organizacionu strukturu smo definisali na način koji omogućava maksimalnu efikasnost funkcionisanja svih sektora unutar Kompanije.

Na vrhu strukture nalazi se Skupština društva koja bira i razrešava članove nadzornog odbora i utvrđuje naknadu za njihov rad, bez ikakvog procesa nominacije i selekcije, nakon obavljanja razgovora sa kandidatima, odluku donosi jednoglasno. Ispod nadzornog odbora definisana je funkcija Izvršnog direktora, koji vodi celokupno poslovanje. Izvršni menadžment se bira selekcijom od strane službe ljudskih resursa, Izvršnog direktora i Operativnog direktora.

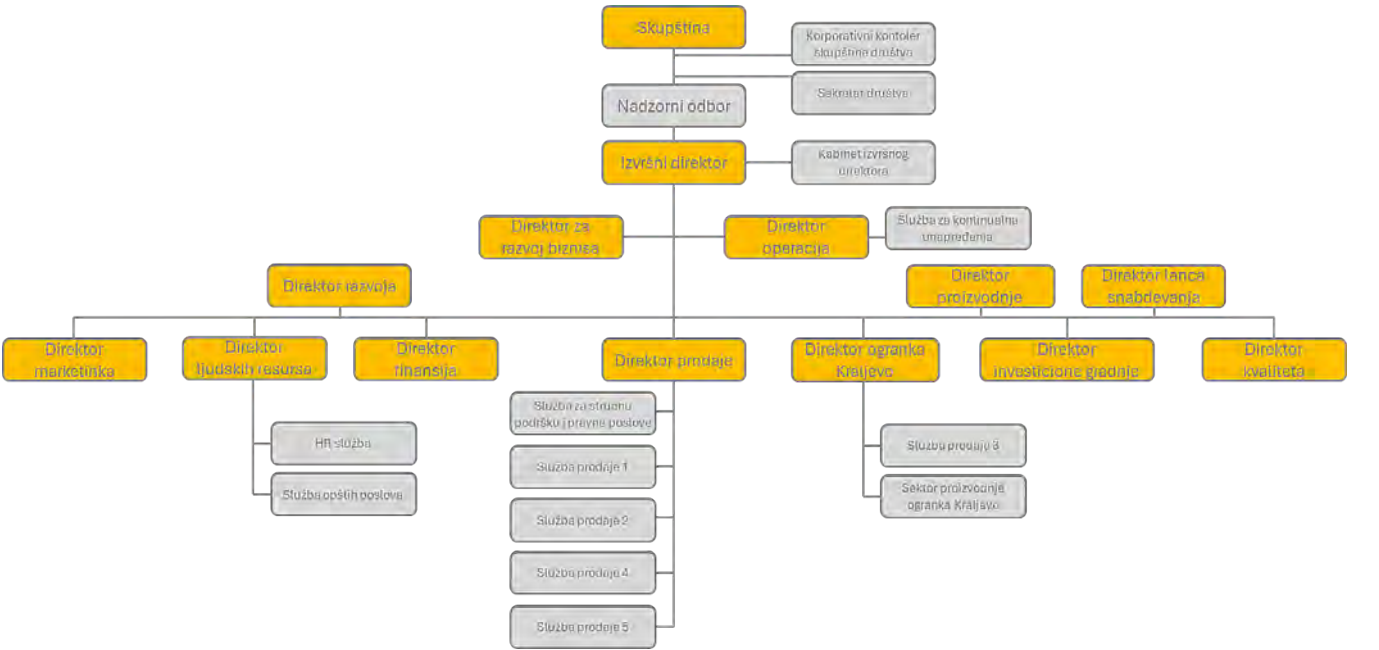
Izvršni menadžment je odgovoran za sprovođenje planova i svih investicija u iznosu do 1 milion eura. Dok je nadzorni odbor uključen za odobravanje planova i strategije koju predlaže izvršni menadžment za

investicije preko 1 milion eura.

Najviše upravljačko telo i viši menadžment igraju ključnu ulogu u razvoju, odobravanju i ažuriranju politika i ciljeva organizacije povezanih sa održivim razvojem. Izvršni odbor snosi punu odgovornost za strategiju održivog razvoja, na isti način kao što upravlja ukupnom poslovnom strategijom kompanije. Integracija održivosti u strateško planiranje osigurava da ekonomski, ekološki i društveni faktori budu ključni elementi donošenja odluka, čime se obezbeđuje usklađenost sa regulatornim zahtevima i globalnim standardima održivosti, kao i procena rizika i prilika u vezi sa održivim razvojem.

Pregled strategije održivog razvoja sprovodi se paralelno sa redovnim strateškim procesima kompanije, omogućavajući doslednost, usklađenost i efikasno sprovođenje ciljeva održivosti u okviru celokupnog poslovanja. Važno je napomenuti da predsednik Skupštine nema rukovodilačku funkciju unutar organizacije.

U nastavku se nalazi grafički prikaz celokupne organizacione strukture naše kompanije.

Usklađenost sa zakonima i propisima

Tokom 2023. i 2024. godine, obavezali smo se na poštovanje svih važećih zakona i propisa koji se odnose na poslovanje našeg društva. Međutim, tokom izveštajnog perioda, evidentirane su određene neusklađenosti koje su rezultirale novčanim kaznama.

Ukupan broj i novčana vrednost kazni za slučajeve neusklađenosti sa zakonima i propisima (uključujući nenovčane sankcije), koje su plaćene tokom izveštajnog perioda, iznose:

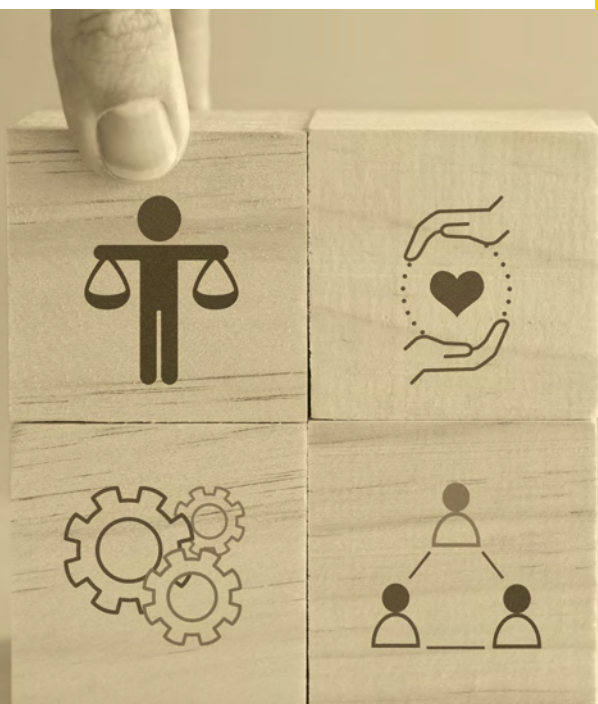
- Za 2023. godinu: 196.579 RSD
- Za 2024. godinu: 649.185 RSD

Postupak koji koristimo za utvrđivanje slučajeva neusklađenosti sa zakonima i propisima detaljno je definisan internom procedurom Opšti i pravni poslovi, a posebno u okviru poglavlja Poslovi zastupanja. Ovim poslovima obuhvatamo sve pravne radnje koje preduzimamo u cilju zaštite interesa naše kompanije.

Zastupanje pred sudovima i pravno savetovanje vrši se preko eksterno angažovane advokatske kancelarije, na osnovu ovlašćenja direktora.

Za svako pojedinačno zastupanje formiramo odgovarajući Predmet sa Podnescima, koji uključuje sve relevantne dokumente kao što su tužbe, odgovori na tužbe, žalbe i drugi akti. Ova dokumentacija se arhivira u fasciklama i registratorima, u prostorijama advokatske kancelarije ili u arhivi našeg društva, u skladu sa zakonskim i internim pravilima o čuvanju dokumentacije.

Trudimo se da konstantno radimo na unapređenju internih procedura i edukaciji zaposlenih, kako bismo dodatno smanjili rizik od neusklađenosti i osigurali maksimalno poštovanje svih zakonskih obaveza u budućem periodu.

Poslovna etika

Poslovni moral i etika predstavljaju osnovu na kojoj kompanija Unipromet gradi svoju korporativnu kulturu i dugoročnu strategiju

razvoja.

Visoki profesionalni standardi, etičnost u poslovanju, odgovornost prema klijentima i zajednici su principi koji definišu naš način rada i doprinose izgradnji konkurentske prednosti na tržištu.

Kodeks poslovne etike predstavlja ključni dokument koji usmerava zaposlene, kupce i partnere ka odgovornom poslovanju i

Naša filozofija na kojoj gradimo poslovnu i korporativnu kulturu zasniva se na četiri stuba:

Ilustracija 5 - Ključne vrednosti naše kompanije

društveno odgovornom delovanju.

Ove vrednosti osiguravaju usklađenost poslovanja sa najvišim etičkim standardima i obavezuju svakog zaposlenog da ih sprovodi u svakodnevnim aktivnostima. Poslovni rezultati i konkurentnost naše kompanije proizlaze iz ovih vrednosti i postavljaju temelj za stabilan i održiv razvoj.

Kodeks poslovne etike nije samo interni akt – on je vodič koji određuje način na koji poslujemo, donosi odluke i komuniciramo sa partnerima, kupcima i širom zajednicom. Njegovo poštovanje je obaveza svih zaposlenih, uključujući i najviše rukovodstvo. Kroz njegovo sprovođenje nastojimo da unapredimo međusobno razumevanje, izgradimo poverenje i podstaknemo razvoj dugoročnih i kvalitetnih odnosa u poslovnom okruženju.

Unipromet se strogo pridržava zakonskih i etičkih normi u poslovanju, pri čemu poseban značaj pridajemo sprečavanju bilo kakvog oblika korupcije ili neetičkog ponašanja. Svim našim zaposlenima strogo je zabranjeno da prihvataju, nude i odobravaju mito ili bilo koji drugi oblik korupcije. Kako bismo sprečili bilo kakav vid mita i korupcije, aktivno sprovodimo politike i postupke za primenu nulte tolerancije prema korupciji, a naš kodeks jasno definiše pravila o zabrani primanja i davanja mita, neprihvatljivosti bilo kakvog oblika podmićivanja, nepravilnog finansiranja ili nesavesnog poslovanja. Svi zaposleni su dužni da prijave sumnjive aktivnosti, dok kompanija kontinuirano ulaže u edukaciju i podizanje svesti o važnosti poštenog i odgovornog poslovanja.

Tokom 2024. godine u Uniprometu nije zabeležen nijedan slučaj korupcije, niti su evidentirani raskidi ugovora sa poslovnim partnerima zbog povezanih prekršaja. Takođe, nije bilo otpuštanja ili disciplinskih mera protiv zaposlenih usled koruptivnih aktivnosti, što potvrđuje doslednu primenu naših etičkih standarda i politika nulte tolerancije prema korupciji. Važno je naglasiti da tokom 2024. godine nije zabeležen nijedan pravni postupak koji se odnosi na antikonkurentsko ponašanje i kršenje zakona o zaštiti konkurencije i monopolu, što dodatno potvrđuje transparentnost i zakonitost našeg poslovanja.

Veliku pažnju posvećujemo merama koje sprečavaju nastanak sukoba interesa, jer verujemo da su transparentnost i profesionalna etika ključni za dugoročni uspeh kompanije. Sukob interesa nastaje kada se lični interesi zaposlenih, direktora ili članova uprave ne podudaraju sa interesima kompanije. To može uključivati situacije u kojima zaposleni koriste poslovne prilike za ličnu dobit, angažuju se u aktivnostima koje mogu ometati njihove profesionalne obaveze ili koriste poverljive informacije u sopstvenu korist.

Svi zaposleni imaju odgovornost da prepoznaju i ukažu na situacije ili transakcije koje bi mogle dovesti do sukoba interesa. Transparentnost i integritet u poslovanju su od ključne važnosti, zbog čega se očekuje da zaposleni prijave nadležnim rukovodiocima bilo kakve sumnje ili saznanja o potencijalno rizičnim dogovorima ili transakcijama.

Takođe, sve osobe na rukovodećim pozicijama imaju dužnost da aktivno prate dešavanja u kompaniji i reaguju proaktivno kako bi sprečile moguće incidente. Njihova odgovornost je da obezbede poštovanje etičkih principa i pravila poslovanja, čime doprinose očuvanju profesionalizma, poverenja i dugoročne stabilnosti kompanije. Poštovanje ovih principa osigurava fer i odgovorno poslovanje, dok se njihovo kršenje može odraziti na profesionalni ugled i dovesti do disciplinskih mera.

Svaki zaposleni ima pravo da pokrene proces unutrašnjeg uzbunjivanja, što podrazumeva prijavljivanje nepravilnosti unutar organizacije nadležnom licu koje je ovlašćeno za prijem informacija i vođenje postupka ili poslodavcu. Prijava se može podneti u pisanoj ili usmenoj formi, a cilj je zaštita integriteta poslovanja i etičkih standarda.

Naš poslovni uspeh zasniva se na jednakosti, poštovanju različitosti i zaštiti ljudskih prava. Diskriminacija na osnovu pola, rase, veroispovesti, nacionalne pripadnosti ili bilo koje druge lične karakteristike strogo je zabranjena. Podstičemo inkluzivnu radnu sredinu u kojoj se svaki zaposleni oseća vrednovano i ima jednake mogućnosti za profesionalni razvoj.

Smatramo da poslovanje ne može biti održivo bez odgovornog odnosa prema životnoj sredini. Poštujemo međunarodne standarde zaštite životne sredine, uključujući ISO 14 001, i aktivno radimo na odgovornom upravljanju resursima i smanjenju negativnog uticaja na okolinu. Naša posvećenost ekološki održivim praksama osigurava dugoročnu dobrobit za zajednicu i buduće generacije.

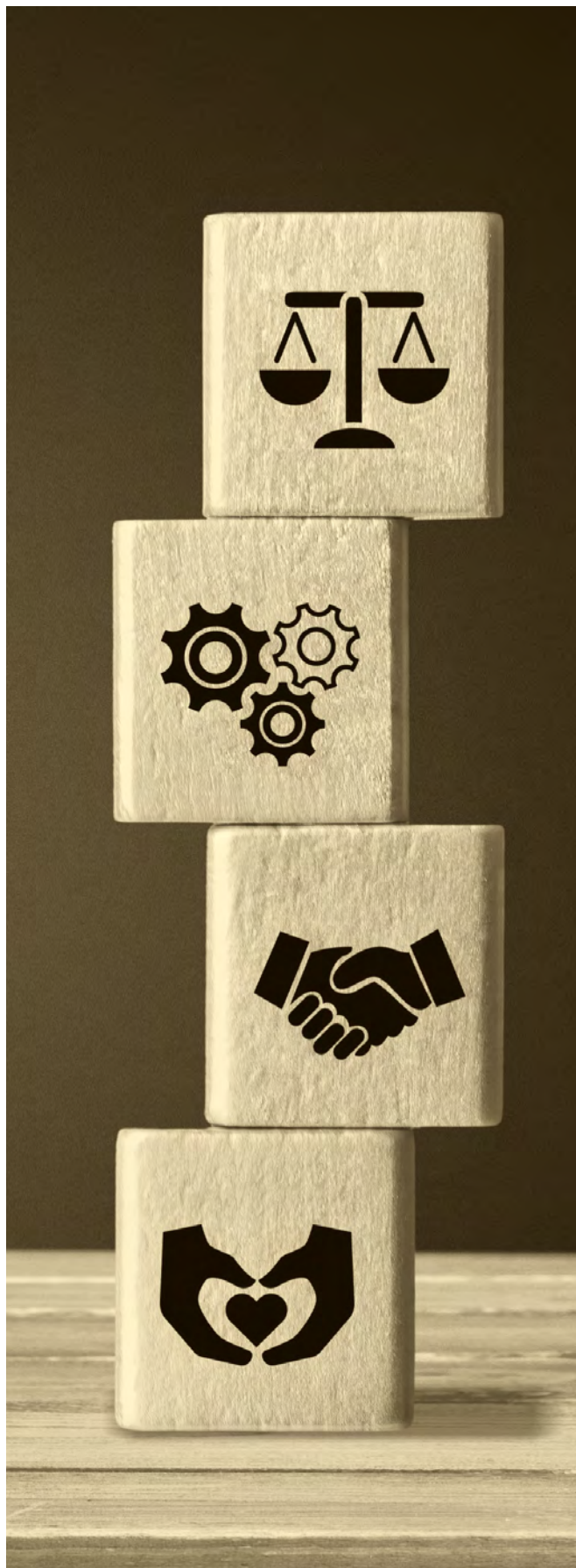
Društvena odgovornost za nas podrazumeva i zaštitu dece od eksploatacije. Unipromet se jasno protivi bilo kakvom obliku dečijeg rada i eksploatacije dece. Dečiji rad koji ugrožava obrazovanje, razvoj i dobrobit deteta nije dozvoljen u našem poslovanju niti u lancu snabdevanja. Posebnu pažnju posvećujemo identifikaciji i sprečavanju najgorih oblika dečijeg rada, uključujući prisilni rad, dužničko ropstvo i trgovinu decom. U skladu sa Zakonom o radu Republike Srbije, kompanija ne zapošljava maloletna lica mlađa od 18 godina, osim u slučajevima predviđenim zakonom i uz striktno poštovanje svih zaštitnih mera.

Smatramo da uspešna kompanija ne može postojati izolovano, već je njen razvoj usko povezan sa zajednicom u kojoj posluje. Zato neprestano ulažemo u unapređenje znanja i profesionalni razvoj zaposlenih, jer su oni ključni pokretač našeg uspeha. Podstičemo edukaciju, razmenu znanja i razvoj novih veština koje će doprineti njihovom profesionalnom napretku. Naši odnosi sa kupcima i dobavljačima temelje se na principima integriteta, poštovanja i fer poslovanja. Partneri su ključni deo našeg poslovanja, te težimo da izgradimo dugoročne i stabilne odnose zasnovane na poverenju i profesionalizmu.

Poštovanje Kodeksa poslovne etike nije samo formalna obaveza – to je ključni faktor očuvanja reputacije i stabilnosti naše kompanije. Svi zaposleni imaju odgovornost da se pridržavaju ovih principa i svojim radom doprinesu održivom razvoju kompanije. Verujemo da je uspeh Uniprometa direktno povezan sa njegovim pozitivnim uticajem na društvo. Nastavićemo da ulažemo u etično poslovanje, zaštitu životne sredine i razvoj zajednice, jer samo tako možemo graditi budućnost u kojoj svi zajedno napredujemo.

Kako bismo očuvali transparentnost u našem poslovanju, kontinuirano radimo na edukaciji zaposlenih kroz obuke o ključnim politikama kompanije. Takođe, nastojimo da svi članovi našeg lanca vrednosti budu upoznati sa Kodeksom poslovne etike, osiguravajući doslednost i usklađenost poslovanja. Pored toga, poseban fokus stavljamo na otvorenu i direktnu komunikaciju sa kupcima i partnerima, čime gradimo poverenje i dugoročne odnose zasnovane na odgovornosti i integritetu.

Pored edukacija o ključnim politikama, redovno organizujemo obuke za zaposlene na svim nivoima, s ciljem podizanja svesti o održivom poslovanju. Kroz ove programe, zaposleni stiču dublje razumevanje ključnih društvenih, ekoloških i upravljačkih aspekata poslovanja, doprinoseći odgovornijem i uspešnijem radu kompanije.

Kvalitet i bezbednost proizvoda

U Uniprometu verujemo da kvalitet nije samo cilj, već i temelj svega što radimo. Naša politika kvaliteta i bezbednosti proizvoda zasniva se na odgovornom poslovanju, poštovanju najviših standarda i stalnom unapređenju. Svaki proizvod i uslugu razvijamo s idejom da budu besprekornog kvaliteta, jer znamo da naši korisnici zaslužuju samo najbolje. Kroz integrisani menadžment sistem (IMS), koji prati međunarodne standarde, osiguravamo visok nivo sigurnosti proizvoda i brinemo o zadovoljstvu svakog korisnika.

Pored usklađenosti sa standardima ISO 9001, ISO 14001 i ISO 45001 naši proizvodi nose CE oznaku, što potvrđuje njihovu usklađenost sa najvišim međunarodnim standardima kvaliteta i sigurnosti. Ova oznaka garantuje da su naši proizvodi testirani i odobreni u skladu sa relevantnim evropskim smernicama, pružajući kupcima sigurne i pouzdane proizvode koji zadovoljavaju najstrože zahteve tržišta. Naš cilj je da, kroz posvećenost kvalitetu i usklađenost sa globalnim normama, obezbedimo proizvode koji ispunjavaju potrebe savremenih korisnika.

Smatramo da kvalitet nije samo tehničko pitanje, već i deo naše misije da unapređujemo sigurnost i kvalitet života društva. Zato ne dozvoljavamo da bilo koji proizvod izađe na tržište dok ne prođe sve planirane provere i ne dobije potrebna odobrenja nadležnih tela i, kada je primenljivo, naših korisnika. Svaki proizvod podleže evidenciji o usaglašenosti sa kriterijumima za prihvatanje, čime osiguravamo njegovu sigurnost i

pouzdanost.

Želimo da budemo sinonim za sigurnu i odgovornu kompaniju, zbog čega primenjujemo stroge kontrole kroz identifikaciju i sledljivost proizvoda u svakom koraku proizvodnje. Ovaj proces omogućava nam da neprekidno pratimo usaglašenost naših proizvoda i usluga, pri čemu čuvamo dokumentovane informacije koje garantuju sledljivost i visok kvalitet.

U skladu sa našom politikom kvaliteta i bezbednosti, u Uniprometu kontinuirano pratimo i procenjujemo uticaj naših proizvoda i usluga na zdravlje i bezbednost korisnika. Tokom 2023. i 2024. godine, sprovedena je procena uticaja na zdravlje i bezbednost u 3 kategorija proizvoda i usluga. Ove procene su ključne za postizanje poboljšanja u svim fazama proizvodnje i distribucije, jer omogućavaju identifikaciju potencijalnih rizika i usmeravaju nas ka stalnom unapređenju.

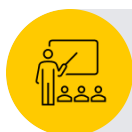
Tokom 2024. godine, nismo imali prijavljene slučajeve povreda ili zdravstvenih posledica uzrokovanih našim proizvodima, što je potvrda naše posvećenosti bezbednosti. U slučaju otkrivanja neusaglašenih proizvoda, imamo jasno definisane procedure – od korekcije i odvajanja, do vraćanja ili suspendovanja snabdevanja, kao i obaveštavanja korisnika i dobijanja neophodnih odobrenja. Sve neusaglašenosti pažljivo dokumentujemo i analiziramo kako bismo preduzeli potrebne korektivne mere i sprečili njihovo ponavljanje. Naš rad se oslanja na vrednosti kao što su otvorena komunikacija i poverenje, briga o ljudima, pouzdanost, integritet, doslednost i inovativnost. Pored stroge kontrole kvaliteta, aktivno pratimo šta se dešava nakon isporuke – analiziramo povratne informacije korisnika, procenjujemo moguće neželjene posledice povezane s našim proizvodima i usklađujemo se sa svim zakonskim i regulatornim zahtevima.

Naš cilj je da, kroz stalna poboljšanja i inovacije, obezbedimo dugoročnu sigurnost i zadovoljstvo naših korisnika.

Lanci snabdevanja

Kao deo naše posvećenosti najvišim standardima kvaliteta i održivog poslovanja, redovno vršimo evaluaciju svih naših dobavljača kako bismo osigurali da naši dobavljači dele našu viziju kvaliteta, pouzdanosti i održivosti, čime dodatno unapređujemo vrednosti koje pružamo našim klijentima. U okviru ovog procesa, sprovodimo detaljne provere koje obuhvataju ključne aspekte kvaliteta, sigurnosti i pouzdanosti u proizvodnji i isporuci materijala.

Ključni elementi provere dobavljača uključuju:

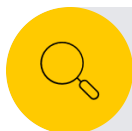
Stručnost i obuku zaposlenih – Procenjujemo da li su zaposleni kod dobavljača adekvatno obučeni i osposobljeni za obavljanje svojih zadataka.

Sertifikaciju prema relevantnim standardima – Proveravamo posedovanje sertifikata poput ISO 3834-2 i ISO 1090, koji potvrđuju usklađenost sa zahtevima za zavarivanje i kvalitet proizvoda.

Sistem kontrole kvaliteta – Proveravamo da li postoji nezavisna kontrola u procesu proizvodnje, kao i da li se vrši početna, tokovna i završna inspekcija proizvoda.

Dokumentaciju i praćenje kvaliteta – Osiguravamo da dobavljači imaju ažurnu i transparentnu dokumentaciju o kontroli kvaliteta i da je ista dostupna na mestima gde se sprovodi proizvodnja.

Identifikaciju i sljedivost materijala – Dobavljači su u obavezi da obezbede jasno označavanje repromaterijala i gotovih proizvoda kako bi se omogućila potpuna sljedivost.

Rešavanje neslaganja i korektivne mere – Utvrđujemo da li su implementirani mehanizmi za pravovremeno prepoznavanje i rešavanje neslaganja u procesu proizvodnje.

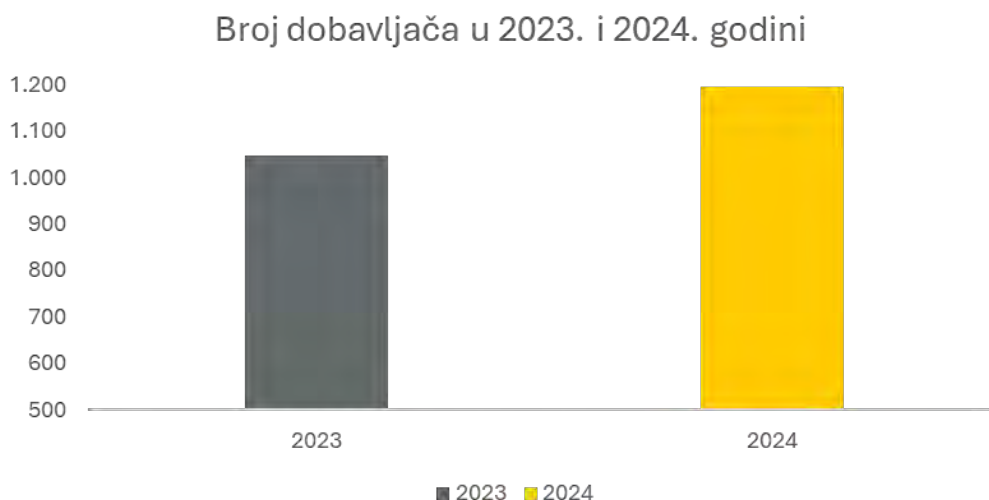

Informacioni sistem i održavanje opreme – Proveravamo da li dobavljači koriste pouzdane informacione sisteme za upravljanje procesima i da li primenjuju adekvatno održavanje opreme.

Sertifikacija sistema kvaliteta – Posebnu pažnju posvećujemo posedovanju važećih sertifikata sistema kvaliteta, uključujući ISO 9001 (menadžment kvalitetom), ISO 45001 (bezbednost i zdravlje na radu) i ISO 14001 (zaštita životne sredine).

Tokom 2023. godine, Unipromet je sarađivao sa 1.048 dobavljača, dok je taj broj u 2024. godini porastao na 1.196, kao što je prikazano na sledećem grafikonu. Ovaj rast odražava našu posvećenost obezbeđivanju kvalitetnih i pouzdanih proizvoda za naše klijente, kao i kontinuiranom unapređenju i diverzifikaciji našeg portfolija. Istovremeno, svesni smo da veći broj dobavljača može predstavljati dodatne izazove u upravljanju lancem snabdevanja. Baš iz tog razloga posebnu pažnju posvećujemo temeljnoj proceni i evaluaciji svih naših dobavljača, kako bismo osigurali stabilnost i otpornost našeg poslovnog ekosistema.

Grafik 19 - Broj dobavljača u 2023. i 2024. godini

Pored definisanih kriterijuma za izbor dobavljača, Unipromet primenjuje i posebne evaluacije za vrednovanje i ocenjivanje isporučioaca, najmanje jednom godišnje, čime osigurava visok nivo kvaliteta i pouzdanosti duž celokupnog lanca snabdevanja.

Kvalitet isporučene robe jedan je od ključnih elemenata ocenjivanja. Isporučioci koji dosledno ispunjavaju visoke standarde i imaju minimalan broj reklamacija svrstavaju se u pouzdane partnere. S druge strane, oni kod kojih procenat reklamacija premašuje prihvatljive granice dužni su da preduzmu odgovarajuće korektivne mere kako bi nastavili saradnju.

Pored kvaliteta, značajnu ulogu u evaluaciji ima i konkurentnost cena. Isporučioci koji nude cene u skladu s tržišnim uslovima ocenjuju se

pozitivno, dok oni čije su ponude značajno skuplje moraju opravdati svoju vrednost kroz dodatne benefite i poboljšane uslove saradnje.

Pravovremena isporuka takođe predstavlja ključni faktor u vrednovanju. Tačna i pouzdana dostava omogućava nesmetano odvijanje poslovnih i proizvodnih aktivnosti, pa se isporučiooci koji redovno poštuju dogovorene rokove smatraju stabilnim i odgovornim partnerima. Nasuprot tome, oni koji često kasne suočavaju se s potrebom za analizom i unapređenjem svojih internih procesa kako bi povećali efikasnost.

Finansijski uslovi saradnje imaju značajan uticaj na dugoročnu održivost poslovnih odnosa. Isporučioci koji omogućavaju fleksibilne rokove plaćanja i nude povoljne finansijske aranžmane dodatno doprinose stabilnosti i kontinuitetu poslovanja, dok se oni s nepovoljnim uslovima plaćanja procenjuju s oprezom i u skladu s dugoročnim strateškim ciljevima kompanije.

Na osnovu definisanih kriterijuma ocenjivanja, isporučioци se svrstavaju u tri kategorije – A, B i C.

Isporučioci koji ostvaruju najviše ocene i dosledno ispunjavaju sve standarde kvaliteta, pouzdanosti i finansijskih uslova svrstavaju se u kategoriju A i predstavljaju najpoželjnije partnere za dugoročnu saradnju.

Kategorija B obuhvata isporučioce koji ispunjavaju osnovne kriterijume i podobni su za saradnju, ali imaju prostora za unapređenje u pojedinim segmentima, dok se isporučioци u kategoriji C ocenjuju kao nepouzdati za celokupno poslovanje kompanije i podložni su restrikcijama u daljoj saradnji.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG PRAKTIČARA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG PRAKTIČARA RUKOVODSTVU UNIPROMET DOO ČAČAK

Obim angažovanja

Angažovali smo od strane rukovodstva **Unipromet doo Čačak** da izvršimo angažovanje ograničenog uveravanja, kako je definisano u Međunarodnim standardima o angažovanjima uveravanja, u daljem tekstu angažovanje, da izvestimo o kvalitativnim i kvantitativnim obelodanjivanjima („Predmet ispitivanja“) sadržanim u Izveštaju o održivom poslovanju Unipromet doo Čačak za period od **1. januara 2024. do 31. decembra 2024. godine** („Izveštaj“).

Kriterijumi koje primenjuje Unipromet doo Čačak

U pripremi kvalitativnih i kvantitativnih obelodanjivanja sadržanih u Izveštaju o održivom poslovanju, rukovodstvo Unipromet doo Čačak je primenilo zahteve koji su postavljeni u Standardima izveštavanja o održivosti Globalne inicijative za izveštavanje („GRI standardi“) („Kriterijumi“).

Odgovornost rukovodstva Unipromet doo Čačak

Rukovodstvo Društva je odgovorno za izbor Kriterijuma, kao i za prezentovanje Izveštaja o održivom poslovanju u skladu sa tim Kriterijumima, u svim materijalnim aspektima. Ova odgovornost uključuje uspostavljanje i održavanje sistema internih kontrola, održavanje adekvatne evidencije i pravljenje procena koje su relevantne za pripremu predmeta ispitivanja, na način da ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, bilo zbog prevare ili greške.

Odgovornost praktičara

Naša odgovornost je da iznesemo zaključak o prezentaciji predmeta ispitivanja na osnovu dokaza koje smo pribavili.

Sproveli smo angažovanje u skladu sa *Međunarodnim standardima za angažovanja uveravanja osim revizije ili pregleda istorijskih finansijskih informacija (ISAE 3000 (izmenjen))*. Ovi propisi nalažu da planiramo i izvršimo svoje angažovanje kako bismo izrazili zaključak o tome da li smo svesni bilo kakvih materijalnih modifikacija koje je potrebno izvršiti na predmetu ispitivanja kako bi ono bilo u skladu sa Kriterijumima, i da izdamo Izveštaj. Priroda, vreme i obim odabranih procedura su predmet našeg prosuđivanja, uključujući procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza, bilo zbog prevare ili greške.

Verujemo da su pribavljeni dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naš zaključak sa ograničenim uveravanjem.

Naša nezavisnost i upravljanje kvalitetom

Zadržali smo svoju nezavisnost i potvrđujemo da smo ispunili zahteve Etičkog kodeksa za profesionalne računovođe koji je izdao Odbor za međunarodne etičke standarde za računovođe i da imamo potrebne kompetencije i iskustvo za obavljanje ovog angažovanja uveravanja.

EY takođe primenjuje Međunarodni standard upravljanja kvalitetom 1, *Upravljanje kvalitetom za firme koje vrše revizije ili preglede finansijskih izveštaja, ili druga angažovanja uveravanja ili srodnih usluga*, koji zahtevaju da dizajniramo, implementiramo i primenjujemo sistem upravljanja kvalitetom koji uključuje politike ili procedure u vezi sa usklađenošću sa etičkim zahtevima, profesionalnim standardima i važećim zakonskim i regulatornim zahtevima.

Opis sprovedenih procedura

Procedure koje se sprovode u okviru angažovanja sa ograničenim uveravanjem razlikuju se po prirodi i vremenu, i manje su po obimu, u odnosu na angažovanje sa razumnim uveravanjem. Shodno tome, nivo uveravanja dobijen u angažovanju sa ograničenim uveravanjem je znatno niži od nivoa uverenja koji bi se stekao da je izvršeno angažovanje sa razumnim uveravanjem. Naše procedure su osmišljene na način da se dobije ograničen nivo uveravanja na kojem ćemo zasnivati naš zaključak i ne pružaju sve dokaze koji bi bili potrebni za pružanje razumnog nivoa uveravanja.

Iako smo razmotrili efektivnost internih kontrola rukovodstva kada smo određivali prirodu i obim naših procedura, naše angažovanje uveravanja nije bilo osmišljeno da pruži uveravanje o internim kontrolama. Naše procedure nisu uključivale kontrolna testiranja ili sprovođenje procedura koje se odnose na proveru sabiranja ili izračunavanja podataka unutar IT sistema. Angažovanje ograničenog uveravanja se sastoji od intervjua, pre svega lica odgovornih za pripremu kvalitativnih i kvantitativnih obelodanjivanja sadržanih u Izveštaju o održivom poslovanju za period od 1. januara 2024. do 31. decembra 2024. godine, kao i primene analitičkih i drugih odgovarajućih procedura.

Naše procedure su uključivale:

- Sticanje razumevanja strukture održivosti u organizaciji i uključivanja zainteresovanih strana;
- Procena procesa sprovođenja analize materijalnosti u skladu sa GRI kriterijumima;
- Intervjui lica odgovornih za pripremu Izveštaja u vezi sa procesom pripreme, sistemom internih kontrola u ovom procesu i obelodanjivanjima u Izveštaju;
- Identifikacija rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u Izveštaju koji se razmatraju u okviru GRI kriterijuma;
- Analitičke procedure na kvalitativnim i kvantitativnim obelodanjivanjima prikazanim u Izveštaju;
- Evaluacija prezentacije kvalitativnih i kvantitativnih obelodanjivanja u skladu sa GRI kriterijumima;
- Pregled GRI indeksa sadržaja i uključenih referenci, u odnosu na zahteve GRI standarda.

Zaključak

Na osnovu sprovedenih procedura i prikupljenih dokaza, nismo uočili da je potrebno izvršiti bilo kakve materijalne modifikacije u kvalitativnim i kvantitativnim obelodanjivanjima sadržanim u Izveštaju o održivom razvoju za period od 1. januara 2024. do 31. decembra 2024. godine, kako bi on bio u skladu sa Kriterijumima.

U Beogradu, 8. jula 2025. godine

Danijela Mirković
Ovlašćeni revizor
Ernst & Young d.o.o. Beograd

GRI INDEKS

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Opšta obelodanjivanja	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-1	Detalji organizacije	Uvod: O kompaniji	6-8	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-2	Entiteti uključeni u nefinansijsko izveštavanje	Uvod: O kompaniji	5	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-3	Period izveštavanja, učestalost i kontakt osoba	Uvod: O kompaniji	5	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-4	Korekcije podataka			Informacija nije primenljiva
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-5	Verifikacija Izveštaja		5;55-57	
Aktivnosti i radnici	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-6	Aktivnosti, lanac vrednosti i drugi poslovni odnosi	Uvod: O kompaniji	6-8	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-7	Zaposleni	Društveni aspekt: Inkluzija i raznolikost	38-40	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-8	Radnici koji nisu zaposleni	Društveni aspekt: Bezbednost i zdravlje	36	
Upravljanje	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-9	Struktura i sastav upravljačkog tela	Upravljanje: Organizaciona struktura	45	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-10	Nominacija i izbor najvišeg upravljačkog tela	Upravljanje: Organizaciona struktura	45	

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Upravljanje	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-11	Predsednik najvišeg upravljačkog tela	Upravljanje: Organizaciona struktura	45	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-12	Uloga najvišeg upravljačkog tela u nadzoru upravljanja uticajima	Upravljanje: Organizaciona struktura	45	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-13	Delegiranje odgovornosti za upravljanje uticajima	Uvod: Naš pristup održivosti	7-8	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-14	Uloga najvišeg upravljačkog tela u izveštavanju o održivosti	Uvod: Materijalnost	10	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-15	Sukobi interesa	Upravljanje: Poslovna etika	48	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-16	Komunikacija kritičnih zabrinutosti	Upravljanje: Poslovna etika	48	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-17	Kolektivno znanje najvišeg upravljačkog tela	Upravljanje: Poslovna etika	48-49	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-18	Evaluacija performansi najvišeg upravljačkog tela			Informacija nije dostupna Kompanija nema detaljan opis evaluacije performansi
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-19	Politike naknada			Informacija nije dostupna Kompanija ne pruža informacije o naknadiupravljackih tela

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Upravljanje	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-20	Proces određivanja naknada			Informacija nije dostupna Kompanija ne pruža informacije o određivanja naknade
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-21	Godišnji odnos ukupne naknade			Informacija nije dostupna Kompanija ne objavljuje ove podatke
Strategija, politike i prakse	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-22	Izjava o strategiji održivog razvoja	Pismo generalnog direktora	3	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-23	Politike obaveza	Upravljanje: Poslovna etika	47	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-24	Integrisanje politika i obaveza u poslovanje	Uvod: Naš pristup održivosti	7-8	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-25	Procesi za otklanjanje negativnih uticaja	Uvod: Upravljanje rizicima	9	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-26	Mehanizmi za traženje saveta i iznošenje zabrinutosti	Upravljanje: Poslovna etika	48	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-27	Usaglašenost sa zakonima i propisima	Upravljanje: Usklađenost sa zakonima i propisima	46	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-28	Članstva u udruženjima	Uvod: O kompaniji	6	

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Angažovanje zainteresovanih strana	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-29	Pristup angazovanju zainteresovanih strana	Uvod: Materijalnost	10	
	GRI 2: General Disclosures 2021 Disclosure 2-30	Kolektivni ugovori	Društveni aspekt: Bezbednost I zdravlje I Inkluzija I raznolikost		Informacija nije dostupna Kompanija ne objavljuje informaciju o broju zaposlenih koji su pokriveni kolektivnim ugovorima
Materijalne teme	GRI 3-1	Proces određivanja materijalnih tema	Uvod: Materijalnost	10	
	GRI 3-2	Lista materijalnih tema	Uvod: Materijalnost	11	
	GRI 3-3	Upravljanje materijalnim temama	Uvod: Materijalnost	10	

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Kvalitet I bezbednost proizvoda	GRI 416-1	Procena uticaja proizvoda i usluga na zdravlje i bezbednost	Upravljanje: Kvalitet i bezbednost proizvoda	50	
	GRI 416-2	Lista materijalnih tema			Nije primenjivo Nije bilo Incidenata neusaglašenosti u vezi sa uticajem proizvoda i usluga na zdravlje i bezbednost

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Lanci snabdevanja	GRI 204-1	Količina budžeta za nabavku, koji se koristi za saradnju sa dobavljačima iz lokalnog područja	Upravljanje: Kvalitet i bezbednost proizvoda		Informacija nije dostupna Kompanija nema informaciju o količini budžeta koja se koristi za saradnju sa dobavljačima iz lokalnog područja
	GRI 308-1	Novi dobavljači koji su ocenjeni koristeći ekološke kriterijume	Upravljanje: Lanci snabdevanja	51	
	GRI 308-2	Negativni ekološki uticaji u lancu snabdevanja i preduzete mere			Nije primenjivo Kompanija nije zabeležila negativne ekološke uticaje u lancu snabdevanja
	GRI 414-1	Novi dobavljači koji su ocenjeni koristeći socijalne kriterijume	Upravljanje: Lanci snabdevanja	51	
	GRI 414-2	Negativni socijalni uticaji u lancu snabdevanja i preduzete mere			Nije primenjivo Kompanija nije zabeležila negativne socijalne uticaje u lancu snabdevanja

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Poslovna etika	GRI 205-1	Procena operacija na rizike povezane sa korupcijom	Upravljanje: Poslovna etika	47	
	GRI 205-2	Novi dobavljači koji su ocenjeni koristeći ekološke kriterijume	Upravljanje: Poslovna etika	47	
	GRI 205-3	Negativni ekološki uticaji u lancu snabdevanja i preduzete mere			Nije primenjivo Kompanija nije zabelezila ni jedan incident korupcije tokom 2024. godine
	GRI 206-1	Novi dobavljači koji su ocenjeni koristeći socijalne kriterijume			Nije primenjivo Kompanija nije zabelezila ni jedan incident anti-kompetitivnog ponašanja, antimonopolske prakse i monopola tokom 2024. godine

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Otpad	GRI 306-1	Generisanje otpada i značajni uticaji povezani sa otpadom	Ekološki aspekt: Otpad	27	
	GRI 306-2	Upravljanje značajnim uticajima otpada	Ekološki aspekt: Otpad	27	
	GRI 306-3	Generisani otpad	Ekološki aspekt: Otpad	28-29	
	GRI 306-4	Otpad preusmeren od odlaganja	Ekološki aspekt: Otpad	31	
	GRI 306-5	Otpad upućen na odlaganje	Ekološki aspekt: Otpad	31	

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Voda	GRI 303-1	Interakcije sa vodom kao zajedničkim resursom	Ekološki aspekt: Upravljanje vodom	32	
	GRI 303-2	Upravljanje uticajima u vezi sa otpuštanjem vode	Ekološki aspekt: Upravljanje vodom	32	
	GRI 303-3	Povlačenje vode	Ekološki aspekt: Upravljanje vodom		Nije primenjivo Kompanija ne posluje u području pogođenim vodenim stresom
	GRI 303-4	Otpuštanje vode	Ekološki aspekt: Upravljanje vodom	32	
	GRI 303-5	Potrošnja vode	Ekološki aspekt: Upravljanje vodom	32	

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Emisije	GRI 305-1	Direktne (Scope 1) emisije GHG	Ekološki aspekt: Emisije	17	
	GRI 305-2	Indirektne (Scope 2) emisije GHG povezane sa energijom	Ekološki aspekt: Emisije	17	
	GRI 305-3	Ostale indirektne (Scope 3) emisije GHG	Ekološki aspekt: Emisije	21	
	GRI 305-4	Intenzitet emisija GHG	Ekološki aspekt: Emisije		Informacija nije dostupna Kompanija ne uključuje intenzitet GHG emisija u svoj izveštaj
	GRI 305-5	Smanjenje emisija GHG	Ekološki aspekt: Emisije	17	
	GRI 305-6	Emisije supstanci koje oštećuju ozonski omotač (ODS)	Ekološki aspekt: Emisije		Informacija nije dostupna Kompanija ne meri emisije supstanci koje oštećuju ozonski omotač (ODS)
	GRI 305-7	Azotni oksidi (NOx), sumporni oksidi (SOx) i druge značajne emisije u vazduh	Ekološki aspekt: Emisije	19	

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Energija	GRI 302-1	Potrošnja energije unutar organizacije	Ekološki aspekt: Energija	15	
	GRI 302-2	Potrošnja energije izvan organizacije			Informacija nije dostupna Kompanija nema informacije o potrošnji energije izvan organizacije
	GRI 302-3	Intenzitet potrošnje energije			Informacija nije dostupna Kompanija nema informacije o intenzitetu potrošnje energije
	GRI 302-4	Smanjenje potrošnje energije	Ekološki aspekt: Energija	15	
	GRI 302-5	Smanjenje energetske potrebe proizvoda i usluga			Informacija nije dostupna Kompanija nema informacije o smanjenju energetske potrebe proizvoda i usluga

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Inkluzija i raznolikost	GRI 405-1	Raznolikost upravljačkih tela i zaposlenih	Društveni aspekt: Inkluzija i raznolikost	38	
	GRI 405-2	Odnos osnovne plate i naknade žena u odnosu na muškarce			Informacija nije dostupna Kompanija nije podelila informacije o odnosu osnovne plate i naknade žena u odnosu na muškarce
	GRI 406-1	Incidenti diskriminacije i preduzete korektivne mere	Društveni aspekt: Inkluzija i raznolikost	40	

Materijalna tema	Referenca	GRI izveštavanje	Deo u izveštaju	Strana	Razlog za neobjavljivanje
Dobrobit zajednice	GRI 413-1	Operacije sa uključivanjem lokalne zajednice, procenom uticaja i razvojnim programima	Društveni aspekt: Dobrobit zajednice	42-45	
	GRI 413-2	Operacije sa značajnim stvarnim i potencijalnim negativnim uticajima na lokalne zajednice			Nije primenjivo Kompanija ne sprovodi operacije koje imaju negativni uticaj na lokalne zajednice